

Jilid 1

Hari Isnin
20 Disember 1999

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KESEPULUH

TEN LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG PERTAMA
FIRST SESSION

MESYUARAT YANG PERTAMA
FIRST MEETING

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KESEPULUH

TEN LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG PERTAMA *FIRST SESSION*

MESYUARAT YANG PERTAMA *SECOND MEETING*

<u>Kandungan</u>	<u>Muka Surat</u>
Ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Tun Dato' Seri (Dr.) Haji Hamdan bin Sheikh Tahir.	3
Pembentangan Risalah-risalah.	22
Soalan-soalan Lisan	24

Laporan Persidangan

**DEWAN UNDANGAN NEGERI
PULAU PINANG YANG KESEPULUH**

**MESYUARAT PERTAMA
PENGGAL YANG PERTAMA**

Hari Isnin : 20 Disember 1999

*(Tempat: Dewan Undangan Negeri,
Lebuh Light, Pulau Pinang)*

HADIR:

Yang Berhormat Dato' Speaker (Dato' Haji Yahaya bin Abdul Hamid) –
Ahli Kawasan Pinang Tunggal.

Yang Amat Berhormat Ketua Menteri (Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon) – Ahli
Kawasan Tanjung Bunga

Yang Berhormat Timbalan Ketua Menteri (Dato' Dr. Hilmi bin Haji
Yahaya) – Ahli Kawasan Telok Bahang

“ “ Setiausaha Kerajaan Negeri (Dato' Jamaluddin bin Haji
Ahmad Damanhuri)

“ “ Penasihat Undang-undang Negeri (Dato' Alizatul Khair
bt. Osman Khairuddin)

“ “ Pegawai Kewangan Negeri (Dato' Khalid bin Ramli)

“ “ Ahli Kawasan Batu Uban (Dato' Kee Phaik Cheen)

“ “ Ahli Kawasan Perai (Dato' Dr. Rajapathy a/l
Kuppusamy)

“ “ Ahli Kawasan Sungai Aceh (Dato' Haji Abdul Rashid
bin Abdullah)

“ “ Ahli Kawasan Bukit Gelugor (Dato' Koay Kar Huah)

“ “ Ahli Kawasan Machang Bubuk (Dato' Dr. Toh Kin
Woon)

“ “ Ahli Kawasan Penaga (Dato' Haji Azhar bin Ibrahim)

“ “ Ahli Kawasan Kebun Bunga (Dr. Teng Hock Nan)

Yang Berhormat	Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (Puan Jahara bt. Hamid)
“	“ Ahli Kawasan Paya Terubong (Dr. Loh Hock Hun)
“	“ Ahli Kawasan Bagan Jermal (Dato' Dr. Sak Cheng Lum)
“	“ Ahli Kawasan Padang Kota (Encik Teng Chang Yeow)
“	“ Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Syed Ahmad)
“	“ Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik Lee Hack Teik)
“	“ Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik Lai Chew Hock)
“	“ Ahli Kawasan Bertam (Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid)
“	“ Ahli Kawasan Jawi (Puan Tan Cheng Liang)
“	“ Ahli Kawasan Bukit Tengah (Puan Ng Siew Lai)
“	“ Ahli Kawasan Sungai Dua (Encik Jasmin bin Mohamed)
“	“ Ahli Kawasan Kampong Kolam (Encik Lim Gim Soon)
“	“ Ahli Kawasan Sungai Pinang (Encik Looi Swee Cheang)
“	“ Ahli Kawasan Sungai Puyu (Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee)
“	“ Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng)
“	“ Ahli Kawasan Berapit (Encik Lau Chiek Tuan)
“	“ Ahli Kawasan Permatang Berangan (Encik Abd. Ro'ni bin A. Hasan)
“	“ Ahli Kawasan Seberang Jaya (Dr. Radin Muhamad Amin bin Radin Hj. Hadi Munir)
“	“ Ahli Kawasan Datok Keramat (Encik Lim Boo Chang)
“	“ Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Lim Chien Aun)
“	“ Ahli Kawasan Penanti (Encik Abdul Rahman bin Abdul Kadir) (KEADILAN)
“	“ Ahli Kawasan Permatang Pasir (Encik Mohd. Hamdan bin Abd. Rahman) (PAS)
“	“ Ahli Kawasan Batu Lanchang (Encik Law Heng Kiang) (DAP)

TURUT HADIR:

Setiausaha Dewan Undangan Negeri (Encik Kasim bin Md. Isa)

Dewan bersidang semula pada jam 9.30 pagi.

DOA

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri menetapkan 18 Disember 1999 sebagai hari permulaan Mesyuarat Pertama Penggal Yang Pertama Dewan Undangan Negeri yang Kesepuluh melalui perisytiharan bertarikh 16 Disember 1999 yang diwartakan pada 16 Disember 1999. Tuan Yang Terutama akan tiba di Dewan ini sebentar lagi untuk menyampaikan ucapan kepada Dewan.

Setiausaha Dewan:

Ucapan Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri.

Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri:

Yang Berhormat Dato' Haji Yahaya b. Abdul Hamid Speaker Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang, Yang Amat Berhormat Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon Ketua Menteri Pulau Pinang, Yang Berhormat Dato' Dr. Hilmi bin Haji Yahaya Timbalan Ketua Menteri Pulau Pinang, Yang Arif Hakim-hakim Mahkamah Tinggi Pulau Pinang, Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri, Tuan-tuan dan Puan-puan yang saya hormati sekalian.

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh, selamat sejahtera dan selamat pagi kepada tuan-tuan dan puan-puan sekalian.

1. Alhamdulillah, saya bersyukur ke hadrat Allah Subhanahu Wataala kerana dengan limpah rahmat dan restu-Nya dapat saya menyampaikan ucapan pada hari ini di Mesyuarat Pertama bagi Penggal Yang Pertama Dewan Undangan Negeri Yang Kesepuluh. Ini merupakan pembukaan rasmi yang pertama bagi Dewan Undangan Negeri yang baru semenjak pilihanraya umum yang terakhir dalam alaf ini diadakan pada 29 November 1999.
2. Saya mengucapkan terima kasih dan tahniah kepada rakyat Negeri Pulau Pinang di atas penyertaan dan kerjasama mereka dalam pilihanraya umum baru-baru ini. Walaupun kempen agak hebat dan hangat, hakikat bahawa rakyat negeri ini, sama ada sebagai calon, penyokong atau pengundi, telah menyertai pilihanraya dengan secara aman dan ini amatlah membanggakan serta mencerminkan kematangan politik rakyat kita dan kekuatan sistem demokrasi berparlimen dalam negara kita ini.

Saya mengucapkan tahniah kepada semua Ahli Yang Berhormat kerana telah berjaya dipilih ke Dewan Undangan Negeri ini dan kepada semua Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan kerana telah dilantik untuk memegang berbagai portfolio. Setinggi-tinggi tahniah juga diucapkan kepada Y.A.B. Tan Sri Dr Koh Tsu Koon yang telah dilantik sebagai Ketua Menteri Negeri Pulau Pinang bagi penggal yang ketiga, serta Y.B. Dato' Dr Hilmi bin Haji Yahaya sebagai Timbalan Ketua Menteri yang baru.

3. Sememangnya, mandat yang besar yang diberi oleh para pengundi mencerminkan sokongan padu dan kepercayaan rakyat negeri ini terhadap pasukan Kerajaan Negeri yang telah mencatat prestasi yang memuaskan pada keseluruhannya dalam penggal yang lepas. Mandat ini juga mencerminkan harapan rakyat bahawa lebih banyak kemajuan lagi dapat dicapai, khasnya dalam tempoh lima tahun pertama dalam alaf baru yang penuh dengan cabaran. Di samping itu, saya memerhatikan bahawa rakyat negeri kita berhasrat bahawa keamanan, kestabilan dan kesinambungan pentadbiran dapat dikekalkan demi kesejahteraan rakyat. Saya penuh berkeyakinan bahawa Kerajaan Negeri yang baru dibentuk akan berusaha dengan bersungguh-sungguh dan bekerjasama secara rapat dengan semua pihak untuk memenuhi aspirasi rakyat yang kian meningkat. Saya juga ingin merayu kepada semua rakyat untuk terus bersatu padu serta memberi sokongan dan kerjasama sepenuhnya kepada Kerajaan Negeri demi menjayakan semua program pembangunan ekonomi dan sosial.
4. Saya percaya bahawa kesemua Ahli Dewan Undangan Negeri penuh sedar betapa penting peranan masing-masing dan akan menjalankan tugas dengan tekun untuk memimpin rakyat supaya terus berganding bahu membina sebuah masyarakat yang bebas, bersatu dan maju, di samping membantu kerajaan menyelesaikan beberapa masalah yang dihadapi oleh rakyat dalam proses pembangunan. Saya ingin juga merayu kepada Ahli-Ahli Yang Berhormat supaya mengenenipkan perbezaan politik masing-masing dan mengemukakan pandangan-pandangan yang bernas dan teguran-teguran yang membina dari dalam dan di luar Dewan Yang Mulia ini demi manfaat keseluruhan rakyat Negeri Pulau Pinang.

5. Saya memang amat bertuah kerana saya telah berkhidmat lebih daripada 10 tahun sebagai Yang di-Pertua Negeri dan dapat menyaksikan pembangunan dan perubahan yang telah berlangsung dalam negeri kita dalam tempoh tersebut. Oleh itu, dalam ucapan saya kali ini, saya ingin merumuskan secara ringkas prestasi yang tercapai dalam tempoh 10 tahun yang lalu dan menggariskan konsep dan strategi pembangunan bagi berbagai-bagai bidang untuk alaf baru yang sedang dirangka, dirancang dan dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri. Tajuk-tajuk utama yang akan saya huraikan termasuklah pemulihan dan pembangunan ekonomi, pembangunan prasarana dan kualiti hidup serta agama, pendidikan dan pembangunan sosial. Akhirnya, saya akan menggariskan konsep pembangunan lestari sebagai strategi untuk alaf baru.

Ahli-ahli Yang Berhormat Tuan-tuan dan Puan-puan yang dimuliakan.

PEMULIHAN DAN PEMBANGUNAN BERBAGAI SEKTOR EKONOMI

6. Pertumbuhan ekonomi Negeri Pulau Pinang dalam tempoh 1990 hingga 1997 adalah amat memberangsangkan pada kadar purata 10 peratus setahun. Kadar ini merupakan di antara yang tertinggi di Malaysia, bahkan di dunia secara perbandingan. Pencapaian demikian telah berjaya membina landasan dan ketahanan yang agak kukuh untuk membolehkan negeri kita bebas dari isu pengangguran dan masalah-masalah sosial yang serius semasa krisis ekonomi Asia melanda negara mulai bulan Julai tahun 1997. Walau bagaimanapun, akibat krisis tersebut, ekonomi negeri kita telah mengalami satu penguncupan sebanyak 4.2% dalam tahun 1998, beberapa sektor, seperti sektor hartanah dan pembinaan serta sektor perdagangan dan perniagaan telah turut terjejas.

Alhamdulillah, hasil daripada strategi pemulihan Kerajaan Persekutuan yang bijak, tegas dan berani serta usaha-usaha gigih Kerajaan Negeri bersama-sama dengan kerjasama dan sokongan padu daripada rakyat, ekonomi negara dan negeri kita telah beransur pulih. Kadar pertumbuhan negeri ini bagi tahun 1999 di anggar mencapai lebih kurang 5.0%. Dua sektor utama ekonomi negeri ini, iaitu pembuatan dan pelancongan telah mencapai prestasi yang sangat menggalakkan. Oleh itu, ekonomi negeri ini dijangka akan dapat mencatat pertumbuhan dengan kadar lebih daripada 6.0% setahun bagi tahun 2000 dan selanjutnya.

7. Sektor pembuatan yang bertumbuh dengan pesat dan rancak, khususnya dalam tahun 90-an, terus menjadi lokomotif atau penyumbang utama kepada pertumbuhan ekonomi kita. Perkembangan yang amat penting dan bermakna dalam satu dekad yang lepas ialah transformasi perindustrian ke arah operasi pembuatan berteknologi tinggi, otomasi dan robotik; penyelidikan dan pembangunan iaitu (R & D), kerja rekabentuk dan kejuruteraan, pemasaran melalui telefon dan internet atau "telemarketing", serta perkhidmatan teknikal bagi para pelanggan. Beberapa syarikat multi-nasional (MNC) yang utama telah menubuhkan pusat operasi wilayah mereka di Negeri Pulau Pinang. Pada masa yang sama, agak banyak industri kecil dan sederhana (IKS) tempatan telah muncul sebagai pembekal alat, komponen dan produk yang bermutu antarabangsa terus kepada pasaran dunia dan telah berjaya menjadikan syarikat MNC milikan Malaysia.

8. Kemajuan yang dicapai dalam sektor pembuatan negeri ini adalah berlandaskan konsep perkongsian bistari *smart partnership* secara sinergetik di antara Kerajaan MNC, IKS tempatan serta institusi-institusi pengajian tinggi dan latihan. Sememangnya, usaha PDC dalam empat tahun kebelakangan ini ditumpukan kepada penjalinan rangkaian usahasama di antara IKS tempatan dan syarikat-syarikat teknologi asing. PDC bersama-sama dengan para pengusaha swasta juga telah menerokai sasaran pelabur usahasama dari Eropah, India dan China, di samping mengekalkan perhubungan rapat yang sedia ada dengan syarikat-syarikat Amerika Syarikat, Jepun, Taiwan dan Singapura. Apa yang sangat menggalakkan ialah hakikat bahawa dalam tempoh dua tahun yang lalu, banyak syarikat MNC dan IKS tempatan telah terus menambah pelaburan semula *reinvestment* yang bernilai beribu-ribu juta ringgit. Komitmen mereka ini, terutamanya dalam keadaan yang gawat, mencerminkan keyakinan para pelabur terhadap daya saing dan daya tarikan Negeri Pulau Pinang sebagai pusat pelaburan perindustrian yang utama di rantau ini. Salah satu sebab utama bagi kejayaan ini ialah sikap positif dan produktiviti tenaga pekerja-pekerja di negeri kita.
9. Adalah nyata Negeri Pulau Pinang akan terus berkembang dengan pesat menuju ke arah teknologi tinggi, maklumat teknologi dan multi-media serta terus kekal sebagai pusat pembuatan yang canggih di rantau ini. Ini adalah kerana pasaran dunia bagi produk-produk elektronik, komputer dan telekomunikasi dijangka akan terus berkembang dengan rancaknya, hasil daripada beberapa perkembangan teknologi yang terbaru. Berdasarkan kepada potensi kemajuan ini dan selaras dengan hasrat Perdana Menteri kita untuk mewujudkan dua atau tiga lagi pusat kecemerlangan multi-media selepas Koridor Raya Multi-Media (MSC) berjaya beroperasi di sekitar Kuala Lumpur, Kerajaan Negeri kita akan memulakan usaha dalam tempoh tiga tahun yang akan datang ini untuk mewujudkan zon teknologi multi-media yang melibatkan beberapa taman perindustrian, kampus universiti, kawasan pusat bandar di negeri ini bersama-sama dengan Kulim Hi-Tech Park di Negeri Kedah.
10. Sementara itu, kemajuan dalam sektor pembuatan telah menghasilkan suatu bidang baru bagi ekonomi negeri kita, iaitu pengurusan bekalan bahan dan komponen pembuatan di dalam negeri dan antarabangsa, yang menjadi semakin penting dalam menggunakan insentif dibawah konsep *International Procurement Centre* (IPC). Bidang ini sedang dan akan terus diterokai dengan

menggunakan kemudahan-kemudahan prasarana yang sedia ada dan yang akan dibangunkan lagi, seperti kompleks kargo udara, pengkalan kontena, rangkaian rel, lebuh raya dan sebagainya. Usaha ini akan memperkukuhkan lagi peranan Negeri Pulau Pinang sebagai pusat perdagangan yang utama di rantau ini, bahkan di peringkat antarabangsa.

11. Sektor pelancongan yang merupakan penyumbang yang kedua pentingnya kepada ekonomi negeri ini telah berkembang dengan pesat dalam tempoh sembilan tahun kebelakangan ini. Bilangan pelancong telah meningkat lebih daripada 75%, iaitu daripada 1.86 juta pada tahun 1990 ke 3.28 juta pada tahun 1998. Walaupun terjejas oleh kegawatan ekonomi, krisis wabak virus nipah dan beberapa bencana yang melanda negara kita dalam tahun lepas, sektor pelancongan telah dapat dipulihkan. Kerajaan Negeri telah berjaya menerokai pasaran Timur Tengah dan sedang berusaha untuk menarik lebih ramai pelancong lagi dari Eropah, China, India dan sebagainya. Pelbagai temasya dan acara pelancongan sempena Tahun Melawat Pulau Pinang 1999 telah menambahkan hasil yang baik dari segi publisiti dan peningkatan jumlah ketibaan pelancong-pelancong asing dan dalam negeri.
12. Baru-baru ini, sebuah majalah pelancongan di Britain telah menyenaraikan Negeri Pulau Pinang sebagai pulau yang keenam di dunia yang digemari oleh para pelancongan antarabangsa. Penghormatan ini banyak membantu usaha promosi pelancongan kita. Tindakan akan diteruskan untuk menambah lebih banyak penerbangan berjadual dan tempahan *charter flights* ke Negeri Pulau Pinang. Usaha-usaha mempromosikan Negeri Pulau Pinang sebagai pusat persidangan dan pameran serta pelancongan-perubatan, pelancongan-pendidikan dan agro-pelancongan akan terus dipergiatkan lagi selepas kejayaan permulaan tercapai dalam tempoh empat tahun kebelakangan ini. Di samping itu, usaha gigih akan dipertingkatkan lagi untuk membangun dan mempromosikan beberapa kawasan, seperti tempat peranginan bukit dan marina, kawasan-kawasan warisan dalam bandar dan luar bandar, kepelbagaian budaya yang kaya serta makanan-makanan enak yang unik.

13. Sungguhpun kecil dari segi peratusnya dalam ekonomi negeri, kepentingan sektor pertanian telah begitu menyerlah semasa krisis ekonomi baru-baru ini kerana ianya telah menyediakan sumber-sumber makanan yang lebih banyak dan bermutu serta merupakan sumber tukaran mata wang asing. Kerajaan Negeri telah dan akan terus membangunkan sektor ini berlandaskan kepada Dasar Pertanian Negara Ketiga yang memberi tumpuan kepada usaha-usaha memaksimumkan pendapatan para petani, peladang dan pekebun-pekebun menerusi penggunaan sumber secara optima. Kempen Laman Hijau telah berjaya menambahkan pengeluaran sayur-sayuran yang mencukupi untuk memenuhi keperluan penduduk negeri ini. Hasil padi telah meningkat 60 peratus sehingga 120 peratus di kawasan-kawasan yang telah siap dengan pembinaan prasarana. Aktiviti-aktiviti pengeluaran makanan yang berasaskan perikanan dan penternakan telah menyumbang berbagai-bagai jenis produk marin, daging dan telur untuk pasaran dalam negeri dan eksport. Ianya akan dapat dipertingkatkan lagi melalui sumbangan teknologi dari universiti dan usaha sama dengan syarikat-syarikat makanan antarabangsa yang besar.
14. Projek Taman Agroteknologi Juru (TAJ) yang mengandungi pusat sumber dan inkubator berada pada tahap akhir kajian pengurusan dan dijangka akan mula dilaksanakan pada tahun depan dan siap dalam tempoh lima tahun. Sementara itu, Pelabuhan Perikanan Antarabangsa di Batu Maung sedang dirancang untuk dimajukan tidak lama lagi dengan penglibatan sektor swasta. Oleh itu, walaupun dihadkan oleh kekurangan tanah untuk projek pertanian yang raksaksa, negeri kita dijangka akan muncul sebagai pusat agro-teknologi, pusat industri asastani, pusat perdagangan asastani, pusat perikanan dan pusat agro-pelancongan.
15. Kerajaan Negeri sentiasa sedar akan betapa perlunya mengadakan pembangunan yang seimbang. Penekanan diberi untuk mengurangkan jurang pendapatan dan jurang taraf hidup di antara masyarakat luar bandar dan masyarakat bandar. Dalam perkara ini, Lembaga Kemajuan Wilayah Negeri Pulau Pinang atau PERDA telah dan akan terus melaksanakan berbagai program pembangunan luar bandar untuk memberi manfaat kepada para penduduk luar bandar. Projek-projek seperti menyediakan kemudahan asas, perumahan, tapak perindustrian dan pusat pertumbuhan desa telah dan akan menaikkan taraf hidup bagi para penduduk luar bandar. PERDA juga akan meneruskan usaha dalam bidang latihan,

kemahiran dan program peningkatan ekonomi bagi membantu keluarga miskin memulakan perniagaan dan kehidupan baru. Hasrat Kerajaan Negeri ialah untuk terus berusaha mewujudkan sebuah Masyarakat Perniagaan dan Perindustrian Bumiputera yang mampu dan berdayasing, melalui kerjasama di antara agensi-agensi Kerajaan seperti PERDA, PDC, MARA dan UDA bersama-sama dengan komuniti perniagaan-perniagaan yang lain.

PEMBANGUNAN PRASARANA DAN KUALITI HIDUP

16. Pembangunan berbagai jenis prasarana dan kemudahan awam adalah amat penting untuk menjamin bukan sahaja pembangunan ekonomi yang berterusan, tetapi juga kualiti hidup yang bermutu bagi rakyat jelata. Kerajaan Negeri telah dan akan terus mengambil langkah dan tindakan yang berkesan serta bekerjasama rapat dengan Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan projek-projek secara berperingkat supaya membina prasarana yang baru atau membesarkan kapasiti yang sedia ada. Dalam perkara ini, terdapat lima cabaran utama yang sedang dan akan terus ditangani dan diusahakan oleh pihak Kerajaan untuk mempertingkatkan lagi kualiti hidup bagi rakyat jelata sekalian.
17. Cabaran yang pertama ialah pembangunan kemudahan pengangkutan yang utama, iaitu udara, laut dan darat. Kapasiti kargo udara Lapangan Terbang Antarabangsa Bayan Lepas (BLIA) baru sahaja diperbesarkan dengan pembinaan kompleks yang baru, manakala kerja pembesaran terminal penumpang sedang dilaksanakan untuk mengekalkan dan menaiktaraf BLIA sebagai lapangan terbang yang utama di rantau kita ini. Dua fasa pembangunan Terminal Kontena Butterworth Utara (NBCT) telah siap dalam tempoh lima tahun yang lalu. Usaha memperbesarkan pelabuhan kita akan diteruskan, termasuk pembinaan sebuah dermaga utama untuk ladang tangki petrokimia dan sebuah pusat pelayaran persiaran antarabangsa untuk para pelancong, manakala perkhidmatan feri akan dipertingkatkan lagi. Di samping itu, sambungan rel keretapi ke NBCT yang dijangka siap pada tahun depan akan menjalinkan pengangkutan darat dan pengangkutan laut dengan secara lebih berkesan supaya menjamin kedudukan Negeri Pulau Pinang sebagai pelabuhan kontena yang penting di rantau ini.

18. Cabaran yang kedua ialah pembangunan beberapa projek lebuhraya utama serta peningkatan pengurusan lalu lintas dan pengangkutan awam. Walaupun perlaksanaanya terjejas oleh kegawatan ekonomi dan terpaksa dijadualkan semula, Kerajaan akan terus berusaha menjayakan tiga projek pembinaan lebuh raya utama melalui pengswastaaan, iaitu Lebuhraya Jelutong, Lingkaran Luar Butterworth (BORR) dan Lingkaran Luar Pulau Pinang (PORR). Di samping itu, beberapa projek pembinaan jalan yang baru serta menaiktaraf dan melebar jalan yang sedia ada sedang dan akan terus dilaksanakan untuk meredakan masalah-masalah kesesakan lalu lintas. Usaha-usaha telah dan akan terus dilaksanakan untuk memperbaiki aliran lalu lintas dengan menaiktaraf persimpnagan, membina jalan pintas, jejambat, jambatan dan sebagainya. Untuk jangkasama sederhana dan panjang, satu sistem pengangkutan awam yang lebih berkesan akan diperkenal dan dilaksanakan secara berperingkat, dimulai dengan peningkatan perkhidmatan bas dan teksi. Cadangan untuk membina laluan kedua antara Pulau dan Seberang Perai sedang dalam peringkat perancangan konsep dan rekabentuk, dijangka mula dilaksanakan pada tahun 2001 dan siap dalam masa empat hingga lima tahun.

19. Cabaran yang ketiga ialah pembangunan dan peningkatan mutu utiliti awam yang penting, seperti bekalan air dan elektrik serta sistem telekomunikasi. Walaupun sistem bekalan air kita adalah diantara yang terbaik di Asia dengan kadar tarif yang paling rendah, usaha gigih akan terus diambil untuk menjamin bekalan air yang lebih mencukupi dan bermutu. Empangan Telok Bahang baru sahaja dirasmikan, manakala beberapa projek pembesaran dan menaiktaraf loji rawatan air dan penghantaran air akan terus dilaksanakan. Dalam tempoh lima tahun yang lalu, Tenaga Nasional Berhad (TNB) telah melabur lebih daripada RM1.8 billion di negeri ini untuk meneruskan pemasangan dua kabel dasar laut, pembesaran janakuasa elektrik di Gelugor, pembinaan dan menaik tarafkan banyak sub-stesen dan rangkaian pengedaran di seluruh negeri. Usaha-usaha menaik taraf bekalan elektrik akan diteruskan untuk menampung keperluan yang kian meningkat. Syarikat Telekom Malaysia dan syarikat-syarikat telekomunikasi yang lain telah hampir siap memasang kabel optik fiber di bawah jalan-jalan utama di seluruh negeri. Tidak lama lagi, negeri kita akan menjadi negeri pertama di Malaysia yang mempunyai jalinan prasarana telekomunikasi yang sempurna untuk menuju ke era teknologi maklumat.

20. Cabaran yang keempat ialah pencegahan banjir dan pemuliharaan alam sekitar. Dalam tempoh enam tahun yang lalu, lebih daripada RM100.00 juta ringgit telah dibelanjakan di negeri ini oleh Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan beberapa projek tebatan banjir. Walaupun masalah banjir telah reda di beberapa kawasan, tetapi ianya masih serius di kawasan-kawasan yang tertentu akibat kesan-kesan negatif dari pembangunan. Oleh itu, usaha mencegah banjir akan dipertingkat dan dipergiatkan lagi. Di samping itu, langkah-langkah sedang dan terus diambil untuk memulihkan masalah hakisan pantai, hakisan tanah dan tanah runtuh di lereng-lereng bukit. Walau bagaimanapun, ianya akan menelan kos yang tinggi dan mengambil masa yang agak panjang untuk dilaksanakan sepenuhnya. Oleh itu, tindakan pencegahan, pengawalan dan penguatkuasaan hendaklah dilaksanakan secara lebih berkesan dan tegas. Di sini, saya ingin merayu kepada semua pihak supaya terus bekerjasama dengan Kerajaan dan bertanggungjawab menjaga kebersihan.
21. Cabaran yang kelima ialah bekalan perumahan yang mencukupi dan mampu dibeli oleh rakyat, termasuk para penyewa dalam premis kawalan sewa yang akan dijejas oleh pemansuhan kawalan sewa mulai 1 Januari 2000. Untuk menampung keperluan yang mendesak ini, Kerajaan Negeri telah melaksanakan projek-projek perumahan melalui agensi-agensi seperti PDC, PERDA dan UDA. Sejak tahun 1994, Kerajaan Negeri telah banyak mendorong dan memberi insentif kepada para pemaju swasta untuk pembinaan rumah kos rendah (KR) dan rumah kos sederhana rendah (KSR). Sambutan pihak pemaju swasta adalah amat menggalakkan. Pelan-pelan bangunan bagi lebih daripada 46,000 unit rumah KR dan KSR telah dikemukakan dan diluluskan. Setakat ini, lebih daripada 10,000 unit telah siap dan telah didiami orang. Yang baki sepatutnya memadai untuk menampung keperluan pemohon yang berjumlah lebih kurang 18,000 orang termasuk mereka-mereka yang terjejas oleh pemansuhan kawalan sewa. Malangnya, kegawatan ekonomi telah menjejaskan pelaksanaan banyak projek perumahan swasta ini dan menyebabkan di antaranya tergendala, terbengkalai atau belum dimulakan. Kerajaan Negeri telah dan akan terus berusaha memulihkan projek-projek perumahan swasta ini dan menyebabkan di antaranya tergendala, terbengkalai atau belum dimulakan. Kerajaan Negeri telah dan akan terus berusaha memulihkan projek-

projek perumahan swasta ini, tetapi memerlukan bantuan daripada Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Bank Negara Malaysia dan institusi-institusi kewangan. Di samping itu, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan telah memulakan usaha melaksanakan beberapa projek perumahan atas tanah Kerajaan untuk disewa atau dibeli oleh golongan berpendapatan rendah.

22. Sememangnya, usaha Kerajaan menggalakkan pembinaan rumah pangsa KR dan KSR oleh sektor swasta telah berjaya menyelesaikan sebahagian daripada keperluan perumahan para penyewa premis kawalan sewa (PKS). Daripada lebih kurang 13,300 keluarga dalam PKS yang dikenalpasti pada tahun 1993, lebih kurang 6,700 keluarga berdaftar untuk mendapatkan perumahan pada tahun 1997 dan kurang daripada 4,000 keluarga didapati layak untuk rumah KR dan KSR. Oleh kerana terdapat begitu banyak perumahan KR dan KSR yang telah diluluskan dan dijangka akan dilaksanakan, Kerajaan Negeri pada masa itu merasa yakin bahawa masalah perumahan bagi penyewa PKS akan dapat diselesaikan pada tahun 2000. Sebenarnya, kesemua 4,000 pemohon itu telah diberi tawaran perumahan sektor swasta sejak awal tahun 1998 hingga sekarang. Walau bagaimanapun, ramai masih enggan menerima tawaran kerana lokasi projek-projek tertentu dianggap jauh dan kurang sesuai, atau ada di antara projek-projek yang telah menjadi terlewat atau tergendala selepas tawaran dibuat, akibat daripada kemelesetan sektor hartanah kerana kegawatan ekonomi.
23. Oleh itu Kerajaan Negeri telah merangka dan mewujudkan satu skim pinjaman istimewa dengan dana sebanyak RM100 juta ringgit dan menawarkan pinjaman sebanyak 80 peratus dengan kadar faedah yang rendah serta tawaran pemberian geran sebanyak 20% kerana pemilik-pemilik PKS untuk membaiki dan membangunkan semula premis-premis mereka itu. Ini adalah dengan syarat bahawa penyewa yang sedia ada dibenarkan terus mendiami di premis itu selama 3 tahun dengan sewa yang berpatutan yang sanggup ditanggung dan diterima oleh penyewa. Oleh kerana dana sebanyak RM80.0 juta akan diberi oleh Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Negeri dalam bentuk pinjaman, satu Rang Undang-undang untuk tujuan tersebut akan dibentangkan untuk kelulusan Dewan dalam sidang ini. Tambahan pula, beberapa wakil

rakyat dan pemimpin politik, khasnya dalam kawasan Tanjong, telah berjaya berunding dengan pemilik-pemilik PKS supaya membenarkan agak ramai penyewa terus mendiami premis-premis dengan sewa yang berpatutan. Kerajaan Negeri telah memutuskan untuk mewujudkan beberapa Jawatankuasa Timbangtara "*Arbitration*" untuk membantu dan mempercepatkan lagi proses perundingan ini. Adalah dipercayai bahawa dengan langkah-langkah tersebut, kesan-kesan pemansuhan kawalan sewa dapat ditangani.

24. Kerajaan Negeri penuh sedar bahawa pembangunan masyarakat dan insan dalam ertikata yang menyeluruh dan seimbang tidaklah sama sekali terhad kepada pembangunan ekonomi dan kebendaan sahaja, tetapi sepatutnya merangkumi dan mengutamakan pembangunan kerohanian, kognitif, efektif dan sosial. Sememangnya masyarakat Malaysia, khasnya di Negeri Pulau Pinang, sedar akan betapa pentingnya peranan agama sebagai pedoman untuk pembangunan masyarakat yang seimbang dan berterusan dan untuk kesejahteraan hidup bagi individu, keluarga dan institusi. Pengajaran agama secara tepat dapat juga menangani dan mencegah berbagai gejala sosial, khasnya di golongan muda. Oleh itu, Kerajaan Negeri sentiasa dan akan terus menggalakkan rakyat kita yang berbilang agama, khasnya generasi muda, untuk mempelajari, menganut dan mengamalkan ajaran betul dan jitu dari agama masing-masing. Dalam pada itu, sokongan, kerjasama dan penyertaan ibubapa, guru, pemimpin, belia dan wanita serta berbagai pertubuhan adalah amat penting.
25. Dalam konteks Islam sebagai agama rasmi negara kita dan negeri ini, usaha sedang diambil dan akan diteruskan untuk membangkitkan syiar Islam supaya dapat membantu masyarakat Islam dalam menghadapi segala cabaran dalam alaf yang baru dengan lebih berkesan lagi. Pengurusan Sekolah-sekolah Agama Rakyat sedang dan akan terus diperkembangkan, termasuk mengadakan lebih banyak latihan untuk para pentadbir dan pengajar sekolah tersebut. Melalui Baitulmal Majlis Islam Negeri Pulau Pinang (MAIPP), bantuan kewangan disediakan kepada pelajar-pelajar untuk mengikuti pengajian Islam di peringkat Universiti supaya menambahkan bilangan cerdik pandai dalam hal-ehwal

Agama Islam. MAIPP akan terus menganjurkan berbagai aktiviti seperti bimbingan keluarga Islam, kaunseling kepada mereka yang bermasalah serta menarik anggota-anggota masyarakat supaya mendekatkan dan melibatkan diri dengan masjid dan surau dalam Qariah masing-masing. Pentadbiran Qariah akan terus dipertingkatkan.

26. Di samping itu, MAIPP bersama-sama dengan agensi-agensi kerajaan yang lain sedang merancang untuk melaksanakan beberapa projek pembangunan ekonomi bagi masyarakat Islam, termasuk memberi tumpuan kepada pembangunan tanah-tanah wakaf secara yang sesuai. Untuk mempertingkatkan lagi keberkesanan perundangan dan kehakiman Islam bersama-sama dengan Pentadbiran Hal-ehwal Islam, Rang Undang-undang yang diperlukan akan terus digubal atau dipinda jikalau perlu, supaya sesuai dan selaras dengan syiar Islam dan kehendak semasa masyarakat Islam.
27. Untuk masyarakat umum, pendidikan merupakan alat yang amat penting untuk memperolehi pengetahuan dan kemahiran di samping menjayakan pembangunan individu para keseluruhannya. Oleh yang demikian, walaupun pendidikan formal merupakan bidangkuasa Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri telah banyak membantu dan menggalakkan pembangunan pendidikan di negeri ini. Negeri kita merupakan negeri pertama yang berjaya melaksanakan beberapa inisiatif pendidikan yang inovatif, termasuk menubuhkan pusat-pusat komputer di semua sekolah rendah; melaksanakan program "*School-Industry Partnership Initiatives*" (SIPI) bagi menggalakkan syarikat-syarikat perindustrian besar memberi panduan, bantuan dan latihan kepada para pelajar sekolah; menubuhkan "*Penang Association for Continuing Education*" atau PACE yang menawarkan berbagai kursus kepada orang dewasa yang ingin mempelajari pengetahuan dan kemahiran baru, serta menubuhkan "*Bureau on Learning Difficulties*" atau BOLD supaya memberi sokongan dan bantuan kepada para ibubapa dan guru untuk mendidik dan membimbing kanak-kanak yang mempunyai berbagai masalah dalam pembelajaran. Di samping itu, usaha akan diteruskan untuk mempertingkatkan lagi sistem Perpustakaan Negeri supaya dapat dinikmati oleh lebih ramai rakyat, khasnya di kawasan desa. Semua program ini akan terus dimajukan, bahkan program-program baru dalam pendidikan akan dikemukakan.

28. Di samping itu, pembangunan sumber tenaga kerja teknikal dan mahir terus dimajukan sebagai agenda utama Kerajaan Negeri Pulau Pinang untuk memenuhi permintaan yang kian bertambah. Dalam hubungan ini, Pusat Pembangunan Kemahiran Pulau Pinang (PSDC) telah berjaya melatih lebih daripada 53,000 orang pelatih dalam tempoh 10 tahun yang lalu. Pada masa ini, PSDC sedang mengambil tindakan untuk melaksanakan cawangnya di Bukit Minyak supaya meningkatkan penyertaan pelatih-pelatih dari Seberang Perai. Di samping itu, Kerajaan Negeri menerusi PDC dengan kerjasama Kerajaan Persekutuan dan sektor swasta telah berjaya menubuhkan beberapa Institusi Pengajian Tinggi, seperti Kolej Antarabangsa Pulau Pinang, Kolej Perubatan Pulau Pinang dan Kolej Distrik Stamford dalam enam tahun yang lalu. Pada tahun ini, Politiknik Seberang Perai dan Kolej Tunku Abdul Rahman telahpun siap dan mula melaksanakan kursus-kursusnya. Di samping itu, Institut Teknikal Jepun-Malaysia dijangka siap pada tahun depan, sementara Kampus Kejuruteraan USM dan Kampus Universiti Teknologi Mara dijangka siap pada tahun 2001. Selain daripada itu, terdapat lebih daripada 30 kolej swasta telah ditubuhkan di Negeri Pulau Pinang semenjak tahun 1990 sehingga kini. Adalah nyata bahawa negeri kita sedang muncul sebagai pusat kecemerlangan bagi pendidikan di rantau ini yang dapat menarik pelajar-pelajar yang datang dari luar negeri.
29. Dalam tempoh lima tahun yang lalu, Negeri Pulau Pinang telah muncul sebagai pusat kecemerlangan bagi perkhidmatan perubatan di rantau ini. Sebuah hospital awam baru telah siap dibina di Seberang Jaya dan satu lagi sedang dalam pembinaan di Kepala Batas, manakala Hospital Pulau Pinang telah diperbesar dan dipertingkatkan dengan penambahan ramai doktor pakar runding dalam berbagai bidang pengkhususan sambil mengadakan kemudahan-kemudahan moden dan canggih. Lima buah hospital swasta yang baru telah diwujudkan, manakala enam yang sedia ada diperbesar. Sekarang, negeri ini mempunyai empat buah pusat pembedahan jantung yang memberi rawatan bukan sahaja kepada anak-anak negeri dan warganegara Malaysia, tetapi juga kepada pesakit-pesakit asing, termasuklah yang datang dari Singapura.

Kolej Perubatan Pulau Pinang telah dan akan terus memainkan peranan penting untuk melatih doktor dan membekalkan berbagai kursus kepakaran lanjutan serta menarik persidangan antarabangsa dalam berbagai bidang perubatan dan usaha akan diteruskan untuk mempertingkatkan lagi mutu perkhidmatan perubatan kita supaya mencapai sasaran pusat kecemerlangan antarabangsa.

30. Bersangkut-paut dengan bidang perubatan ialah perkhidmatan sokongan sukarela dalam bentuk berbagai pertubuhan kesihatan dan kebajikan. Dalam perkara ini, negeri kita merupakan negeri yang pertama yang berjaya membina sebuah Kompleks Masyarakat Penyayang yang menempatkan dan membantu semua pertubuhan kebajikan, wanita dan belia. Negeri kita juga telah berjaya menubuhkan satu kumpulan yang dinamakan "*Sustainable Independent Living and Access*" (SILA) yang bertujuan membantu orang-orang kurang upaya supaya menjadi lebih berkesan dan berdikari. Sememangnya, Kerajaan Negeri sangatlah menghargai dan akan terus menggalakkan semangat kesukarelaan yang ditunjukkan oleh berbagai pertubuhan bukan-kerajaan (NGOs) yang aktif dalam negeri ini, termasuk yang bertaraf antarabangsa dan negeri ini boleh diperkembangkan menjadi pusat tumpuan bagi ibu pejabat NGO kebangsaan, NGO wilayah bahkan NGO antarabangsa.
31. Kerajaan Negeri juga sentiasa mengutamakan pembangunan wanita dan belia. 52 buah pertubuhan wanita telah digabungkan dan digiatkan di bawah HAWA dan telah berjaya menganjurkan berbagai program, aktiviti dan latihan untuk memberi motivasi, kerahan dan bimbingan yang sesuai kepada wanita di semua peringkat umur. Pertubuhan-pertubuhan belia juga telah dan akan terus dipergiatkan, melalui Majlis Belia Negeri dan juga Majlis Perundingan Belia yang dipengerusikan oleh Ketua Menteri sendiri. Belia terus digalakkan untuk mengambil bahagian di dalam berbagai jenis kegiatan belia dan sukan supaya dapat menangani gejala sosial serta bersedia mengatasi berbagai-bagai cabaran masa hadapan dan memainkan peranan penting dalam proses pembangunan negara.

32. Sememangnya, negeri kita akan masuk ke dalam alaf baru dengan menjadi tuan rumah kepada Sukan Malaysia VIII. Di bawah dorongan dan panduan Majlis Sukan Negeri serta pertubuhan-pertubuhan sukan, para atlit kita serdang membuat persiapan supaya mencapai kecemerlangan dalam Sukan Malaysia. Beberapa kemudahan sukan yang baru seperti Stadium Batu Kawan, Stadium Tertutup PISA dan dua kompleks sukan daerah telah dibina, manakala beberapa kemudahan yang sedia ada sedang diperbesar dan dipertingkatkan. Kemudahan-kemudahan sukan ini bukan sahaja akan menggalakkan rakyat kita supaya menyertai sukan secara lebih aktif demi pembangunan tubuh badan dan disiplin, tetapi akan juga membolehkan negeri ini menjadi tuan rumah kepada acara-acara sukan yang lain yang berperingkat kebangsaan, wilayah dan antarabangsa.

PEMBANGUNAN LESTARI UNTUK ALAF BARU

33. Meskipun Negeri Pulau Pinang telah mengalami pertumbuhan ekonomi yang rancak dalam tempoh 10 tahun kebelakangan ini dan taraf hidup rakyat di negeri ini telah banyak meningkat, tetapi telah timbul juga banyak masalah yang menjejaskan mutu alam sekitar dan mutu hidup rakyat seperti kesesakan lalu lintas, banjir, hakisan bukit dan pantai, pemusnahan kawasan paya bakau serta berbagai jenis pencemaran alam sekitar oleh berbagai jenis sisa dan najis. Pada masa yang sama, pembangunan ekonomi dan kebendaan yang rancak telah membangkitkan berbagai jenis tekanan sosial yang mendatangkan gejala sosial dan penyakit jiwa yang menjejaskan ketenteraman jiwa individu dan kebahagiaan keluarga.
34. Berhadapan dengan cabaran-cabaran alam sekitar dan sosial ini, Kerajaan Negeri berazam mengambil satu pendekatan yang menyeluruh dengan menerima pakai konsep "Pembangunan Lestari" atau "*Sustainable Development*". Pembangunan lestari ditarifikan sebagai "pembangunan yang memenuhi keperluan generasi masa kini tanpa menjejaskan kemampuan generasi masa depan untuk memenuhi keperluan mereka." Ini bererti pertimbangan-pertimbangan alam sekitar, sosial dan budaya harus dijadikan sebahagian penting daripada proses perancangan dan pelaksanaan rancangan pembangunan. Oleh itu, pembangunan lestari adalah merupakan pembangunan yang berterusan, seimbang dan menyeluruh untuk faedah-faedah semua rakyat di negeri kita.

35. Beberapa langkah telah diambil oleh Kerajaan Negeri bagi memulakan proses pembangunan lestari ini. Langkah pertama ialah penubuhan Institut Penyelidikan Sosio-Ekonomi dan Alam Sekitar atau "*The Socio-Economic Environment Research Institute*" (SERI) dan pelancaran "Inisiatif Lestari Pulau Pinang" atau "*The Sustainable Penang Initiatives*" (SPI) pada penghujung tahun 1997. Projek SPI ini bertujuan menjadikan Negeri Pulau Pinang sebagai suatu tempat hidup yang lebih selesa dari segi ekonomi, sosial, ekologi dan budaya melalui suatu proses penyertaan popular dan perundingan yang melibatkan masyarakat madani, kerajaan dan komuniti perniagaan. Proses perundingan secara "meja bulat" (*round-table*) dengan adanya penyertaan dari berbagai golongan masyarakat telah dilangsungkan semenjak penghujung tahun 1997 hingga ke awal tahun ini. Proses perundingan ini tertumpu kepada lima tema utama, iaitu, produktiviti ekonomi, kemampuan ekologi, keadilan sosial, kebudayaan yang pelbagai dan kaya dan penyertaan popular. Selanjutnya, satu sesi percambahan fikiran antara Ahli-ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan dengan pegawai-pegawai kanan telah diadakan, diikuti oleh beberapa forum dan dialog umum yang dipengerusikan oleh Ketua Menteri sendiri sepanjang tahun ini.
36. Pendekatan yang mengutamakan penyertaan orang awam ini telah melahirkan beberapa kumpulan rakyat bertindak (*citizens' action groups*). Kumpulan-kumpulan ini termasuklah "*Sustainable, Independent, Living Access* (SILA); "*Sustainable Transport Environment Penang*" (STEP); dan "*Water Watch Penang*". Sebagai sebahagian daripada usaha-usaha melaksanakan pembangunan lestari dengan lebih sempurna dan berkesan, SERI telah menerbitkan Kad Laporan Rakyat Pulau Pinang bagi tahun ini. Laporan tahunan ini merangkumi petunjuk-petunjuk mengenai mutu alam sekitar, kedudukan masyarakat, kekuatan atau kelembapan ekonomi, status kebudayaan dan tahap penyertaan rakyat dalam pembangunan. Berdasarkan kepada petunjuk-petunjuk ini, Kerajaan Negeri, masyarakat madani dan komuniti perniagaan di Negeri Pulau Pinang akan dapat memantau proses dan kesan pembangunan dari masa ke semasa serta mengambil tindakan bagi menangani kelemahan agar imatlamat-matlamat pembangunan lestari dapat dicapai.

37. Hasil daripada maklumbalas melalui proses perundingan awam tersebut, SERI sedang berusaha merumuskan Pelan Pembangunan Strategik Yang Kedua atau "*Penang Strategic Development Plan 2*" (PSDP 2) bagi tempoh tahun 2001 – 2010. Pelan ini, pada asasnya, menerima pakai pembangunan lestari sebagai pendekatan utama agar berbagai-bagai aspek pembangunan seperti pembangunan fizikal, pendidikan, kebudayaan dan kerohanian dapat dimajukan dengan mampan dan seimbang. PSDC yang kedua ini akan menumpukan kepada lima tema utama, iatu kedaya saingan ekonomi (*economic competitiveness*); keseimbangan ekologi (*ecological balance*); masyarakat penyayang (*caring society*); kebudayaan yang kaya dan pelbagai (*cultural vibrancy*) serta perhubungan antarabangsa (*international linkages*). Saya sangat kagum dengan konsep-konsep pembangunan lestari ini dan proses perundingan yang telah berlangsung. Saya yakin, dengan siapnya PSDP yang kedua, ianya akan memainkan peranan sebagai panduan bagi proses pembangunan untuk dekat pertama dalam alaf baru. Dengan adanya pemantauan dan penyertaan dari masyarakat madani dan komuniti perniagaan, pembangunan lestari akan dapat dilaksanakan dengan berkesan di negeri ini dan dapat menghasilkan faedah bagi rakyat jelata. Saya percaya bahawa Negeri Pulau Pinang akan dapat mencapai sasaran Wawasan 2020 pada tahun 2010, insya-Allah.
38. Akhirnya, bagi pihak Kerajaan Negeri, saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada para pegawai dan semua anggota dalam perkhidmatan polis dan tentera, semua Jabatan Kerajaan Negeri dan Persekutuan, Badan-badan Berkanun dan Majlis-majlis Perbandaran di negeri ini atas dedikasi, ketekunan dan sumbangan mereka sepanjang tempoh satu tahun yang lalu. Saya juga ingin mengucapkan terima kasih kepada semua pemimpin masyarakat, pekerja-pekerja sosial dan pertubuhan sosial-sivik atas usaha mereka membantu kerajaan dalam zaman yang penuh dengan cabaran ini. Saya berdoa kepada Allah Subhanahu Wataala semoga melimpah kurnia dan petunjuk kepada semua Ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini serta semua kakitangan kerajaan dalam menjalankan tugas-tugas dan tanggungjawab mereka semua dengan penuh dedikasi kepada rakyat Negeri Pulau Pinang. Semoga kita bersama rakyat jelata, berazam serta berganding bahu supaya dapat terus berkhidmat, berjasa dan berjuang untuk bangsa dan nusa bagi sepanjang masa. Terima kasih.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, para hadirin sekalian, Tuan Yang Terutama Tun dan Yang Amat Berbahagia Toh Puan akan meninggalkan Dewan ini sebentar lagi. Ahli-ahli Yang Berhormat dijemput untuk bergambar bersama-sama Tuan Yang Terutama Tun. Ahli-ahli Yang Berhormat mesyuarat ditangguhkan sehingga 2.30 petang.

Setiausaha:

Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri dan Yang Amat Berbahagia Toh Puan meninggalkan Dewan persidangan.

Dewan ditangguhkan pada jam 10.50 pagi.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

Tuan Speaker:

Dewan bersidang semula.

Setiausaha:

Pengumuman oleh Y.B.Dato' Speaker.

Tuan Speaker,

Ahli-ahli Yang Berhormat pada sesi ini, kita akan menimbangkan 58 soalan lisan dan 85 soalan bertulis, 3 Rang Undang-undang dan 8 Usul. Mesyuarat akan bersidang sehingga semua urusan mesyuarat selesai.

Setiausaha:

Pembentangan Risalah-risalah.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya mohon membentangkan di atas meja Dewan, risalah-risalah Bil 1 hingga 13 Tahun 1999 seperti yang tersenarai dalam susunan urusan mesyuarat. Terima kasih.

- Bil. 1 Tahun 1999 - Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Air Pulau Pinang bagi tahun berakhir 31.12.1997.
- Bil. 2 Tahun 1999 - Sijil Ketua Audit Negara mengenai Akaun Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Pulau Pinang bagi tahun berakhir 31.12.1998.
- Bil. 3 Tahun 1999 - Sijil Ketua Audit Negara mengenai Akaun Kumpulan Wang Biasiswa Kecil Negeri Pulau Pinang bagi tahun berakhir 31.12.1998.
- Bil. 4 Tahun 1999 - Sijil Ketua Audit Negara mengenai Akaun Tabung Biasiswa Negeri Pulau Pinang bagi tahun berakhir 31.12.1998.
- Bil. 5 Tahun 1999 - Belanjawan Negeri Pulau Pinang, Anggaran Hasil Dan Perbelanjaan Bagi Tahun 2000.
- Bil. 6 Tahun 1999 - Negeri Pulau Pinang, Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2000
- Bil. 7 Tahun 1999 - Negeri Pulau Pinang, Senarai Perjawatan di Jabatan-jabatan Dalam Anggaran Perbelanjaan Negeri Pulau Pinang Bagi Tahun 2000.
- Bil. 8 Tahun 1999 - Negeri Pulau Pinang, Anggaran Belanjawan Program Dan Prestasi Bagi Tahun 2000.
- Bil. 9 Tahun 1999 - Penyata Pinjaman Kerajaan Negeri kepada Badan Berkanun Negeri sehingga 30.9.1999

- Bil. 10 Tahun 1999 - Penyata Kewangan Majlis Sukan Negeri Pulau Pinang bagi tahun 1998.
- Bil. 11 Tahun 1999 - Penyata Kewangan Kumpulanwang Amanah Sekolah Penang Free bagi tahun 1998.
- Bil. 12 Tahun 1999 - Penyata Kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang bagi tahun berakhir 31.12.1998.
- Bil. 13 Tahun 1999 - Sijil Ketua Audit Negara mengenai Akaun Lembaga Muzium Negeri Pulau Pinang bagi tahun berakhir 31 Disember 1998.

Setiausaha:

Soalan-soalan. (A) Soalan Lisan.

Tuan Speaker:

Dipersilakan Ahli Kawasan Sungai Bakap.

Ahli Kawasan Sungai Bakap (Y.B. Encik Lai Chew Hock):

Dato' Speaker, soalan saya No.1

1. Adakah Kerajaan Negeri sedar bahawa terdapat beberapa kelemahan dalam perjanjian jualbeli rumah yang disediakan oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan yang tidak melindungi para pembeli, khasnya pembeli rumah kos rendah dengan secukupnya, seperti menawarkan kunci sebelum Sijil Penghunian (O.C.) diluluskan, tidak memberi kualiti perumahan yang baik, memaksa pembeli terus membayar ansuran dan faedah walaupun projek sudah bermasalah atau terbengkalai dan sebagainya? Apakah tindakan yang telah dan akan diambil oleh Kerajaan Negeri untuk menyelesaikan masalah ini?

Ahli Kawasan Sungai Acheh(Y.B. Dato' Abdul Rashid bin Abdullah):

Dato' Speaker, untuk soalan lisan daripada Y.B. Sungai Bakap.

Memang Kerajaan Negeri sedar kemungkinan terdapat beberapa kelemahan di dalam perjanjian jualbeli (S&P) yang disediakan oleh pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Walau bagaimanapun haruslah diingatkan bahawa perjanjian ini adalah merupakan satu persefahaman bersama bagi menjaga kepentingan kedua-dua pihak iaitu pihak pembeli dan juga pihak pemaju. Sekiranya timbul sebarang kesulitan seperti yang dibangkitkan dalam soalan ini, pembeli-pembeli adalah dinasihatkan supaya menubuhkan satu Jawatankuasa Bertindak bagi membawa kes berkenaan kepada pengetahuan Unit Penguatkuasa, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Difahamkan, pihak Kementerian juga sedang membuat pindaan keatas Perjanjian Jualbeli (S&P) serta pindaan ke atas Akta Perumahan bagi mengatasi kelemahan dan masalah yang berbangkit ekoran banyak jadual telah diterima berhubung perkara ini. Untuk soalan ceraian (b), sekiranya ada kes-kes sedemikian khususnya bagi projek-projek yang bermasalah dan terbengkalai, maka Kerajaan Negeri akan melaporkan kepada Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan bagi mendapatkan pandangan dan nasihat dan seterusnya tindakan-tindakan diambil setelah dibincangkan di peringkat Negeri Pulau Pinang.

Tuan Speaker:

Saya jemput Y.B. Ahli Kawasan Kampong Kolam.

Ahli Kawasan Kampong Kolam (Y.B. Encik Lim Gim Soon):

Dato' Speaker, soalan saya No.2

2. Adakah YAB Ketua Menteri sedar bahawa ramai penyewa rumah yang terjejas dengan pemansuhan Akta Kawalan Sewa 1997 sedang menghadapi masalah kenaikan bayaran sewa yang berlipat ganda? Apakah langkah-langkah yang telah dan akan diambil untuk melindungi mereka? Apakah pencapaian yang diperolehi hasil pertemuan dengan pemilik-pemilik rumah berkenaan? Berapa banyakkah unit rumah kediaman dan komersial yang telah ditawarkan dan nyatakan lokasinya.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

3. Bagaimana Kerajaan membantu dalam mengatasi kesan-kesan buruk akibat pemansuhan Akta Kawalan Sewa (AKS)?
- (a) Bagaimanakah menggalakkan penetapan kadar sewa yang berpatutan supaya mereka yang terjejas berupaya membayar sewa yang ditetapkan dan terus menduduki rumah yang sedang didiami?
 - (b) Apakah rancangan yang lebih praktikal untuk membina lebih banyak rumah kos rendah dan sederhana rendah untuk menempatkan mereka yang terjejas?

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

18. (a) Berapa ramaikah penduduk yang terjejas akibat pemansuhan Akta Kawalan Sewa (AKS) telah diperuntukkan dengan rumah-rumah kos rendah dan sederhana rendah? Antaranya, berapakah yang telah siap dibina dan boleh dihuni? Berapakah pula bilangan rumah kos rendah dan sederhana rendah yang terbengkalai sehingga menimbulkan masalah bertindih iaitu sewa rumah AKS melambung tinggi manakala rumah yang dibeli tidak dapat dihuni?
- (b) Sudahkan Jawatankuasa Timbangtara "*Arbitration Committee*" peringkat Negeri Pulau Pinang telah ditubuhkan? Apakah tugas-tugasnya? Bagaimanakah dapat menyelesaikan masalah yang timbul akibat pemansuhan AKS?

Ahli Kawasan Batu Lanchang (Y.B. Encik Law Heng Kiang):

39. Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah merayu kepada Kerajaan Persekutuan untuk memanjangkan Akta Kawalan Sewa hingga tahun 2003. Apakah alasan Kerajaan Negeri dalam rayuan ini? Kepada siapakah rayuan ini disampaikan? Apakah sebabnya rayuan ini tidak berjaya? Bilakah Kerajaan Negeri dimaklumkan bahawa rayuan ini telah ditolak?

Seandainya Akta Kawalan Sewa dinansuhkan mengikut jadual iaitu pada 1.1.2000, nyatakan:

- (a) jumlah bilangan penyewa yang telah ditawarkan unit perumahan kos rendah atau kos sederhana rendah tetapi pemajunya tidak dapat menyiapkan projek perumahan berkenaan mengikut jadual. Sila namakan projek dan jumlah bilangan penyewa yang terlibat masing-masing, jumlah penghuni yang telah diberi notis untuk mengosongkan premis. Berikan pecahan mengikut premis kediaman dan premis perniagaan.
- (b) Dalam penyediaan untuk menghadapi pemansuhan Akta Kawalan Sewa, berapa unitkah premis perniagaan alternatif yang telah disediakan oleh Kerajaan Negeri atau agensi-agensi kerajaan yang lain dan adakah bilangan ini mencukupi?
- (c) Apakah langkah-langkah yang telah dan akan diambil oleh Kerajaan Negeri untuk memastikan bahawa tiada seorang penghuni pun yang akan kehilangan tempat tinggal?

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya memohon kebenaran Y.B. Dato' untuk menjawab soalan ini bersama Soalan No.3 dan No. 18 daripada Y.B. Ahli Kawasan Pengkalan Kota dan Soalan No. 39 daripada Y.B. Ahli Kawasan Batu Lanchang.

Dato' Speaker, Kerajaan Negeri memang sedar bahawa dengan pemansuhan Akta Kawalan Sewa ada diantara penyewa-penyewa premis kawalan sewa akan menghadapi masalah kenaikan kadar sewa yang agak tinggi, antaranya yang berlipat ganda, atau menghadapi masalah kehilangan tempat kediaman kerana pemilik ingin mengambil balik premis.

Saya sendiri sebagai Ketua Menteri dan Y.B. Ahli Kawasan Machang Bubok sebagai Ahli Exco dan juga Pengerusi Jawatankuasa yang telah ditubuhkan oleh Kerajaan Negeri khas untuk mengendalikan masalah pemansuhan Akta Kawalan Sewa, telah mengadakan perbincangan dengan

pemilik-pemilik harta yang utama supaya membenarkan penyewa-penyewa sedia ada terus menduduki rumah dan supaya tidak mengenakan kenaikan kadar sewa yang terlalu tinggi. Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri bagi kawasan-kawasan terlibat, termasuk Ahli-ahli Yang Berhormat ayang mengemukakan soalan, juga kuat berusaha untuk membantu penduduk-penduduk di kawasan masing-masing dengan mengendakan rundingan dengan pemilik-pemilik. Hasil daripada usaha ini, saya difahamkan banyak kes telah dapat diselesaikan secara berpatutan.

Beberapa rumah kongsi, misalnya, telah bersetuju untuk tidak menaikkan kadar sewa melebihi 50%. Begitu juga dengan pemilik-pemilik individu yang tertentu yang sudi mengurangkan tahap kenaikan sewa selepas perundingan. Terdapat juga kes-kes yang telah diselesaikan sendiri antara pemilik dengan penyewa tanpa dirujuk kepada Kerajaan Negeri atau wakil rakyat dan terdapat pemilik yang telah tidak menaikkan kadar sewa. Kerajaan Negeri ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih kepada pemilik-pemilik yang terlibat yang begitu prihatin.

Usaha mengadakan rundingan di antara tuan rumah atau pemilik dengan penyewa yang miskin dan menghadapi masalah. Untuk menjadikan proses perundingan ini lebih berkesan dan teratur, Kerajaan Negeri telah memutuskan untuk mewujudkan tiga buah badan timbangtara (*arbitration*) yang diketuai oleh tiga ADUN iaitu daripada Padang Kota, Kampong Kolam dan Pengkalan Kota masing-masing kerana bilangan premis kawalan sewa di dalam tiga Kawasan ADUN ini adalah yang tertinggi sekali. Setiap badan timbangtara akan disertai dan dibantu oleh beberapa pegawai dari MPPP, Pejabat Daerah dan Bahagian Perumahan, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri.

Di samping itu sebuah badan timbangtara di peringkat negeri akan juga ditubuhkan untuk menagai kes-kes yang tidak dapat diselesaikan oleh badan timbangtara di peringkat KADUN. Badan tersebut akan diketuai oleh YA Dato' Dr. Toh Kin Woon dan dibantu oleh Y.B. Dr. Loh Hock Hun dan Y.B. Puan Jahara bt. Hamid dengan penyertaan Pengurus Pengurus Perumahan atau wakilnya, Pengarah Penilaian dan Pengarah Perancang MPPP, wakil Pengarah Tanah dan Galian serta Penolong Setiausaha Kerajaan (Kerajaan Tempatan). Satu urusetia khas juga telah ditubuhkan untuk memberi khidmat sokongan kepada badang timbangtara peringkat negeri dan badan timbangtara peringkat KADUN.

Sememangnya Kerajaan Negeri sejak awal tahun 90'an telah mulai mengambil beberapa langkah untuk cuba menangani masalah-masalah yang mungkin timbul dari kawalan sewa dan juga dalam kemungkinan pemansuhan Akta Kawalan Sewa. Satu bancian khas telah diadakan pada tahun 1993 untuk mengenalpasti semua premis kawalan sewa dan butir-butir para penghuni premis tersebut.

Berdasarkan kepada hasil bancian ini, Kerajaan Negeri telah mempergiatkan program penyediaan perumahan yang mampu dibeli oleh rakyat dan telah memperkenalkan satu strategi perumahan kos rendah (LMC) untuk Daerah Timur Laut pada tahun 1994. Sambutan dari para pemaju swasta adalah amat menggalakkan. Projek-projek perumahan yang dirancang dan diluluskan pelan pembangunan sejak 1994 dijangka mencukupi untuk memenuhi keperluan perumahan rakyat termasuk mereka yang terjejas dengan pemansuhan Akta Kawalan Sewa.

Sejak tahun 1994, sejumlah 3,887 unit rumah kos rendah dan 5,352 unit rumah kos sederhana rendah telah siap dibina dan diduduki, sebahagian besarnya oleh bekas penyewa premis kawalan sewa. 1,056 unit lagi telah siap dan akan didiami sebaik saja Sijil Kelayakan Menduduki dikeluarkan. 23,169 unit lagi ada dalam berbagai peringkat pelaksanaan sedangkan 12,782 unit telah dilulus tetapi belum memulakan kerja pembinaan.

Usaha-usaha Kerajaan jelas berhasil kerana daripada sejumlah 13,326 keluarga yang dikenalpasti menyewa premis kawalan sewa, mengikut bancian khas tahun 1993, hanya 6,685 orang telah berdaftar untuk mendapatkan bantuan perumahan semasa pendaftaran semula dijalankan oleh Kerajaan Negeri pada tahun 1997. Daripada yang berdaftar, 3,889 pemohon didapati layak untuk memperuntukkan rumah kos rendah atau sederhana rendah mengikut kriteria sedia ada, antaranya pendapatan umur, saiz keluarga dan tidak mempunyai rumah. Sejak awal tahun 1998 sehingga 17 bulan Disember, 1999, kesemua pemohon yang layak telah ditawarkan perumahan sekurang-kurangnya sekali. Bagi Daerah Timur Laut, ini melibatkan 10 projek perumahan di Bandar Baru Air Itam, Jalan Perak, Green Lane, Paya Terubong dan Relau.

Masalah timbul apabila kegawatan ekonomi mulai melanda dan menjejaskan sektor hartanah secara seriusnya, khususnya selepas pertengahan tahun 1998. Perlaksanaan banyak projek perumahan dan komersial telah dilewatkan atau menjadi tergendala dan terbengkalai. Sejak penghujung

tahun 1998, Kerajaan Negeri telah berusaha membantu memulih dan menghidupkan semula projek-projek bermasalah ini. Daripada 10 projek di Daerah Timur Laut, 6 projek dapat berjalan, 2 projek memerlukan pindaan pelan pembangunan dan 2 projek lagi terbengkalai. Walau bagaimanapun, selepas berjaya dipulihpun kebanyakan projek akan hanya dapat disiapkan pada tahun 2001 atau 2002.

Oleh itu Kerajaan Negeri telah merayu kepada Kerajaan Pusat agar melanjutkan tempoh peralihan bagi pemansuhan Akta Kawalan Sewa yang akan tamat pada akhir bulan ini. Selepas beberapa perbincangan dengan pucuk pimpinan Kerajaan Pusat, surat rayuan rasmi dan draf pindaan kepada Akta Kawalan Sewa (Pemansuhan) 1997 telah diserahkan sendiri oleh saya kepada YAB Perdana Menteri, YAM timbalan Perdana Menteri dan juga Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan pada 15 Julai tahun 1999. Beberapa perbincangan lanjut diadakan selepas itu.

Di Mesyuarat Majlis Negara Bagi Kerajaan Tempatan (MNKT) pada awal Ogos 1999, saya telah dimaklumkan bahawa Jemaah Menteri kemungkinan besar tidak akan bersetuju dengan rayuan Kerajaan Negeri kerana pemansuhan kawalan sewa adalah untuk seluruh negara dan bukan sahaja Negeri Pulau Pinang. Kerajaan Negeri telah diminta mengkaji kemungkinan mengadakan langkah-langkah pentadbiran ke arah menyelesaikan masalah-masalah yang timbul.

Selepas Mesyuarat MNKT, Kerajaan telahpun menggubal satu skim insentif yang baru di mana tuan-tuan rumah akan diberi geran dan pinjaman dengan faedah rendah untuk melaksanakan kerja-kerja pembaikan dan pengubahsuaian rumah-rumah mereka dengan syarat bahawa penyewa-penyewa sedia ada dibenarkan terus tinggal di premis tersebut bagi tempoh selama 3 tahun lagi pada kadar sewa yang dipersetujui di antara pemilik dengan penyewa. Keutamaan akan diberi kepada kes-kes di mana penyewa telah ditawarkan perumahan oleh Kerajaan Negeri tetapi projek yang berkenaan telah terlambat.

Cadangan sekim ini telah dibentang oleh YAB Ketua Menteri kepada YAB Perdana Menteri, YAB Timbalan Perdana Menteri dan Y.B. Menteri Kewangan pada bulan September 1999 dan pinjaman RM 80 juta daripada Kerajaan Pusat kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 6 Oktober 1999. Keputusan muktamad Jemaah Menteri untuk tidak melanjutkan tarikh pemansuhan Akta telah disampaikan secara rasmi kepada semua Kerajaan Negeri oleh

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan pada bulan November tahun ini. Pinjaman daripada Kerajaan Pusat akan dilengkapi dengan peruntukan sebanyak RM20 juta lagi daripada Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan untuk diberi secara geran. Pinjaman dan geran ini dijangka akan diagihkan dalam tempoh 3 tahun yang akan datang mulai tahun 2000.

Satu Enakmen akan dibentangkan dalam Sesi Dewan ini untuk mewujudkan tabung tersebut. Mekanisme pelaksanaan akan diterangkan semasa saya membentangkan Enakmen. Perjumpaan awal telah diadakan oleh saya dengan beberapa pihak dan juga di antara Y.B. Pegawai Kewangan Negeri dengan juga pihak Institusi Kewangan mengenai skim ini dan sambutan adalah menggalakkan.

Di samping itu Kerajaan Negeri terus mengadakan perbincangan dengan pemaju-pemaju projek perumahan untuk menyegerakan pelaksanaan projek masing-masing dan juga untuk mengetahui dan menyelesaikan masalah yang ada yang telah melewati pelaksanaan projek. Memandangkan bahawa prestasi pihak swasta untuk menyediakan perumahan telah terjejas akibat kegawatan ekonomi, Kerajaan Negeri telah memutuskan untuk melibatkan diri secara langsung dalam pembinaan rumah dengan bantuan biayaan daripada Kerajaan Persekutuan. Beberapa tapak tanah Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan telah dikenalpasti dan dirancang untuk tujuan pembinaan projek perumahan rakyat dan perumahan awam kos rendah yang dijangka akan menghasilkan lebih kurang 3,000 unit rumah untuk dijual atau disewa. Awalaupun bagaimanapun pelaksanaan projek-projek ini juga akan mengambil masa.

Setakat ini, Kerajaan Negeri belum lagi membuat tawaran unit komersial kepada meresa yang terlibat dengan pemansuhan Akta Kawalan Sewa. Statistik daripada pendaftaran yang diadakan pada tahun 1997 menunjukkan sejumlah 2,266 orang yang berminat memperolehi ruang perniagaan tetapi kelayakan pemohon masih dalam penelitian. Daripada jumlah ini, 411 menyuarakan hasrat untuk menyewa unit, 1,815 yang lain sanggup membeli unit termasuk kedai dan 40 tidak memberi maklumat langsung. Ada di antara penyewa sedia ada yang memang sedang membayar kadar sewa hampir sama dengan kadar pasaran dan masalah dijangka tidak begitu serius dan boleh diselesaikan sendiri antara pemilik dengan penyewa.

Majlis Perbandaran Pulau Pinang dalam Projek Perumahan dan Perniagaan Bersepadu di Jalan Sungai sedang membina 360 unit ruang kedai dengan keluasan lantai antara 250 hingga 350 kaki persegi. Ruang perniagaan tersebut akan diberi keutamaan untuk dijual atau disewa kepada penyewapnyewa premis AKS yang telah berdaftar dengan Kerajaan Negeri.

Jumlah penghuni yang telah diberi notis untuk mengosongkan premis tidak diketahui dengan tepat kerana bukan semua kes dilaporkan kepada Kerajaan Negeri atau kepada wakil rakyat walaupun terdapat banyak kes yang telah dirujuk dan diselesaikan di peringkat wakil rakyat. Sebagai satu petunjuk, mengikut maklum balas Ahli Kawasan Padang Kota, daripada sejumlah 395 notis keluar atau kenaikan sewa yang dirujuk untuk bantuan beliau dan pejabat perkhidmatan beliau setakat ini, pemilik-pemilik bagi 115 kes telah dapat dihubungi dan dirundingi. Di antara ini, 64 kes telah diselesaikan dengan memuaskan antara kedua-dua pihak, 23 pemilik bersedia menurunkan sewa tetapi penghuni masih merayu untuk kadar sewa yang lebih rendah lagi manakala 28 pemilik enggan melanjutkan penyewaan premis. Yang baki 280 masih menunggu maklumbalas daripada pemilik. Ini bermakna bahawa daripada 115 kes rundingan, 56% berjaya, 20% masih boleh dirundingtara (arbitration) dan 24% tidak berjaya. Y.B. Kawasan Machang-Bubnok telah juga melibatkan diri secara aktif dan membuat rayuan bagi pihak 116 penyewa. Saya percaya bahawa Ahli Kawasan Pengkota, Ahli Kawasan Kampong Kolam dan Y.B.-Y.B. yang lain telah juga berjaya menyelesaikan banyak kes walaupun angka-angka tidak dapat diperolehi.

Pihak Kerajaan yakin bahawa proses rundingan kemungkinan besar akan berjaya bagi kebanyakan kes. Selain daripada sikap positif para pemilik, yang ditunjukkan dalam banyak kes sebenarnya keadaan pasaran hartanah pada masa ini masih lembab dan pembangunan semula bukan satu opsi yang baik bagi pemilik dan pemaju. Jesteru itu, persetujuan pemilik untuk terus menyewa kepada penyewa sedia ada dengan kadar sewa yang dipersetujui akan memanfaatkan kedua-dua pihak.

Untuk maklumat Dewan ini, Ahli-ahli Dewan Undangan yang terlibat dan Kerajaan Negeri akan terus mengadakan rundingan dengan para pemilik. Walau bagaimanapun bantuan akan ditumpukan hanya kepada golongan yang betul-betul miskin dan memerlukan *the really poor and need it*, yang tidak mampu membayar sewa baru atau dikehendaki berpindah kerana pemilik berkehendakkan balik premis mereka. Kerajaan Negeri mempunyai pelan kotigensi untuk membantu mereka ini.

Dato' Speaker, sebagai rumusan, tindak telah diambil oleh Kerajaan Negeri secara multi-prong iaitu:

- (a) membantu menyegerakan dan memulih projek-projek perumahan;
- (b) mengatur dan membantu dalam rundingan sewa antara pemilik dan penyewa. Badan timbangtara akan diwujudkan. Adalah dipercayai kebanyakan pemilik memang bertimbangrasi dan bersedia untuk berunding supaya mencapai penyelesaian.
- (c) Memberi geran dan pinjaman dengan faedah rendah kepada pemilik sebagai insentif untuk membenarkan penyewa terus menduduki premis sementara menunggu rumah-rumah siap dibina dan supaya mengenakan kadar sewa yang berpatutan. Pada masa yang sama skim ini dijangka akan membahawa kepada pembaharuan bandar (*urban renewal*) dengan memelihara dan membaiki premis-premis kawalan sewa yang kebanyakannya berada dalam keadaan yang usang serta membantu menggiatkan industri pembinaan.

Dengan langkah-langkah tersebut saya berharap akan mendapat kerjasama semua pihak untuk kita bersama-sama menangani dan menyelesaikan masalah ini. Pada akhirnya saya percaya kita akan berjaya mendapatkan wajah baru untuk pusat bandaraya kita yang mempunyai ciri-ciri unik yang daya majunya di samping membantu menyelesaikan masalah yang dihadapi oleh para penyewa yang terlibat.

Tuan Speaker.

Soalan tambahan Y.B. Pengkalan Kota.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Y.B. Encik Lee Hack Teik):

Bolehkah pihak Kerajaan Negeri menetapkan kadar sewa rumah AKS yang berpatutan dengan rasminya supaya penyewa-penyewa mampu menduduki rumah tersebut dan tuan rumah boleh mengikut arahan dan garis panduan kadar sewa.

Ketua Menteri.

Dato' Speaker, adalah mustahil untuk Kerajaan Negeri menetapkan kadar sewa untuk semua premis, sebab premis-premis itu berbeza dari segi lokasinya, dari segi berapa saiznya, berapa besarnya, dari segi keadaan atau kedudukannya samada usang atau baru atau sebagainya. Juga saya berpendapat bahawa di antara penyewa pun ada penyewa yang mampu dan penyewa yang tidak mampu yang Kerajaan Negeri patut membantu ialah mereka yang tidak mampu, bukanlah mereka yang mampu sebab sekiranya penyewa yang mampu yang berada dan kaya tidak sudi untuk membayar sewa pasaran atau sewa yang lebih berpatutan kepada pemilik maka itulah tidak adil untuk pemilik, sebab itu tumpuan Kerajaan ialah untuk membantu mereka yang tidak mampu, yang benar-benar memerlukan bantuan. Saya percaya bahawa melalui pengalaman timbang tata ataupun *arbitration* yang telah dilaksanakan oleh beberapa ADUN, khasnya tiga ADUN dalam kawasan Tanjung yang boleh disifatkan sebagai *three mess quites*. Saya percaya dalam kebanyakan kes akan dapat dirunding dengan berjaya.

Tuan Speaker.

Soalan tambahan, kawasan Kampong Kolam.

Ahli Kawasan Kampong Kolam (YB. Encik Lim Gim Soon):

Dato' Speaker, boleh Y.A.B. memberi penjelasan tambahan tentang bagaimana Kerajaan Negeri membantu penyewa-penyewa yang terjejas oleh AKS. Saya tidak mengetahui Y.A.B. masih ingat, pernah bercakap di dalam akhbar-akhbar Cina tentang, tentang Kerajaan akan mengumumkan *ching nang miau chi*....(bahasa Cina)...., maksudnya cara terbaik untuk membantu penyewa-penyewa yang mereka sedang dan masih menunggu pengumuman Y.A.B. tentang membantu mereka menyelesaikan masalah ini. Saya minta Y.A.B. memberikan penjelasan tambahan, *ching nang miau chi*....(bahasa Cina)...., iaitu cara terbaik.

Ketua Menteri.

Dato' Speaker, saya telah menjawab soalan itu dan saya telah membuat pengumuman, iaitu tiga langkah yang saya telah saya huraikan tadi yang merupakan satu *package*, atau satu strategi untuk mengatasi masalah ini. Langkah yang pertama ialah untuk membantu projek-projek perumahan yang terlewat dengan secara yang mendesak. Kita sudah dapat menyelesaikan enam projek setakat ini, dua lagi yang akan dapat diselesaikan daripada sepuluh projek di mana para penyewa yang telah ditawarkan rumah akan nanti mendapat rumah yang sesuai dalam tempoh dua tahun. Kedua, Kerajaan Negeri akan menubuhkan satu tabung yang berjumlah RM100 juta untuk tujuan membantu para penyewa, tetapi cara membantu ini ialah melalui pemilih dengan memberi geran dan pinjaman dengan faedah rendah kepada pemilik tetapi dengan syarat bahawa pemilik mesti membenarkan penyewa yang sedia ada untuk terus menduduki premis yang berkenaan sekurang-kurangnya tiga tahun dengan sewa yang berpatutan yang dipersetujui oleh penyewa. Penyewa mestilah menandatangani satu surat perjanjian, dengan syarat itulah pemilik akan diberi geran dan pinjaman khas ini, itu langkah kedua.

Langkah yang ketiga ialah untuk mewujudkan Badan Timbang Tara, di mana proses *arbitration* akan berlangsung dan sudah didapati bahawa daripada kes-kes yang telah dirunding, memang peratusan kejayaan agak tinggi dan agak berkesan dan ketiga-tiga langkah ini memang merupakan satu strategi yang menyeluruh dan itu apa yang saya maksudkan sebagai *ching nang miau chi*....(bahasa Cina)..., ataupun strategi yang baik. Dalam keadaan yang sedia ada di samping itu seperti yang saya sebutkan tadi, keadaan ekonomi adalah sedemikian, bahawa adalah lebih baik bagi pemilik tidak memajukan semula premis-premis mereka ini sebab kelebihan ruang komersial dan juga kelebihan ruang pejabat yang ada di dalam kawasan bandaraya dan di sekeliling Georgetown. Ini memang merupakan satu faktor ekonomi yang amat penting dimana saya percaya akan menyebabkan ramai antara pemilik akan sudi terus menyewa premis mereka kepada penyewa yang sedia ada.

Kelima ialah bantuan yang akan diberi kepada mereka yang benar-benar tidak mampu dan yang benar-benar daif. Kita akan dapat mengetahui angka ini dalam tempoh tiga bulan lagi, sebab dalam tempoh tiga bulanyang akan datang memang proses perundingan akan berlangsung dan

masalah kewangan tetapi memerlukan pindaan pelan kerana keperluan tertentu diantara 2 pemaju ini. Ini bermakna 8 daripada 10 projek dapat berjalan, 2 projek yang lain benar-benar terbengkalai dan pihak Kerajaan sedang berunding dengan Syarikat Perumahan Negara dan juga Bank Negara untuk cuba membantu kedua-dua projek ini.

Di samping itu Dato' Speaker, terdapat beberapa projek perumahan swasta yang lain, yang masih belum ditawarkan kepada mereka yang terlibat dan beberapa projek ini saya percaya akan dapat dilaksanakan dalam tempoh 2 tahun yang akan datang ini, dan yang ketiga seperti yang saya telah sebutkan tadi Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan sendiri juga telah mulai melaksanakan projek-projek perumahan atas tapak-tapak Kerajaan dan projek-projek ini ada yang bertempat di sekeliling Georgetown dan juga di Bandar Bagan, Butterworth akan dapat menghasilkan lebih daripada 3,000 unit perumahan kos rendah dan kos sederhana rendah dan saya percaya bahawa dengan projek-projek sedemikian walaupun mungkin diantaranya masih tidak berjaya tetapi pada keseluruhannya akan dapat menampung keperluan dan permintaan yang timbul daripada mereka yang terjejas oleh pemansuhan Akata Kawalan Sewa.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan kawasan Datok Keramat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Terima kasih Dato' Speaker, soalan tambahan saya, nampaknya tidak ada usaha yang membantu penyewa secara langsung dan apa yang dikatakan strategi untuk membantu iaitu *ching nang miau chi*....(bahasa Cina).... Saya pun dapat dua lagi *ching nang miau chi*....(bahasa Cina)..., kalau boleh diterima, iaitu yang pertama...(gangguan).

Tuan Speaker:

Apa maksudnya Yang Berhormat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Iaitu strategi, soalnya mereka strategi yang terbaik boleh diterima oleh Kerajaan Negeri. Yang pertama, mengapakan tidak ada tabung atau tabung wang itu ditubuhkan untuk penyewa menggunakan wang itu membeli rumah atau kedai sebagai satu alternatif. Ini tidak ada, tabung ini akan tubuhkan sebanyak RM100 juta untuk siapa? Untuk pemilik sahaja atau ada yang mengatakan Kerajaan tidak membantu secara langsung orang miskin yang memerlukan wang itu untuk membeli rumah, mereka tidak layak untuk membeli rumah dan tidak mendapat bantuan.

Kedua, dari segi pihak Kerajaan Tempatan tidak ada usaha untuk mengurangkan cukai pintu. Cukai pintu ini boleh memberi rebat kepada pemilik, dan pemilik boleh menggunakannya untuk mengurangkan sewa bulanan atau sewa tahun dan sekiranya satu rebat boleh dikeluarkan oleh Kerajaan Tempatan dan satu syarat yang dikenakan untuk berkelayakan menggunakan rebat itu mesti menggunakan rebat itu sebagai satu subsidi mengurangkan sewa.

Tuan Speaker:

Soalnya Yang Berhormat?

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Cheng):

Soalnya, bolehkah Kerajaan Negeri boleh menimbangkan kedua-dua strategi yang terbaik?

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, sebenarnya kedua-duanya ini telah dipertimbangkan oleh Kerajaan Negeri. Pertama Kerajaan Negeri bukanlah bank yang akan memberikan pinjaman untuk membeli rumah, kalau begini Kerajaan Negeri hendaklah memberi pinjaman kepada semua pembeli rumah di dalam negeri kita ini. Kita hendaklah merumuskan kesemuanya ini dalam satu perspektif. Penyewa-penyewa premis kawalan sewa ini sebenarnya telah lama menikmati kadar sewa yang sangat rendah. Ini merupakan satu

bantuan yang telah diberi oleh Kerajaan kepada mereka selama tiga puluh tiga tahun, sejak Akta Kawalan Sewa dibubarkan dan diluluskan pada tahun 1966. Mereka ini sebenarnya ada antaranya yang telah maju dan ada juga premis yang disewa oleh para profesional sebagai peguam, doktor dan sebagainya dan pada pendapat saya mereka ini mampu membayar. Oleh itu kebanyakan kes ini pada pendapat saya dapat diselesaikan cuma yang saya tegaskan ialah mereka yang benar-benar memerlukan bantuan, mereka yang daif, yang tidak mampu, yang tidak berada. Ini prinsip keadilan yang telah diamalkan oleh Kerajaan Barisan Nasional selama ini.

Oleh itu apabila kita mencari langkah untuk membantu mereka ini, kita tidak boleh mewujudkan satu presiden, amalan yang juga akan menimbulkan persoalan oleh penyewa rumah yang lain bukan di bawah kawalan sewa, yang telah selama ini membayar sewa pasaran dan kalau kita mengadakan satu langkah yang cuma membantu segelintir lebih kurang 4,000 keluarga berbanding dengan 360,000 premis yang berada di negeri Pulau Pinang. *Three hundred and sixty thousand premises* diantaranya 12,000 di bawah kawalan sewa iaitu lebih kurang 3.3% di bawah kawalan sewa dan di antara ini ada satu pertiga yang diduduki oleh pemilik-pemilik sendiri yang tinggal ialah 13,000 lebih penyewa dan diantara 13,000 penyewa ini, 4,000 yang meminta bantuan.

Oleh itu kita mesti adakan satu *perspective* yang lebih menyeluruh. Di mana Kerajaan Negeri memang berhasrat untuk membantu mereka yang tidak mampu tetapi kita mesti mewujudkan satu sistem, di mana kita tidak mewujudkan satu amalan yang luar biasa. Oleh itu tabung yang dipohon daripada Kerajaan Pusat dan diwujudkan oleh Kerajaan Tempatan dan Kerajaan Negeri iaitu satu tabung untuk memberi geran dan juga pinjaman dengan faedah rendah ialah satu tabung yang mempunyai beberapa tujuan.

Pertama, ialah untuk membantu mereka yang memerlukan bantuan, cuma bagi premis-premis yang mempunyai penyewa yang tidak dapat rumah yang sudah terbengkalai, itu kita bertanggungjawab untuk membantu mereka ini. Kedua tabung ini ialah untuk program pembaharuan bandar dengan izin *urban renewal*, di mana Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan ditempat-tempat lain pun mengeluarkan geran dan pinjaman seumpama ini untuk membantu supaya bangunan-bangunan yang usang itu diberi galakan untuk dibaik pulih.

Ketiga ini dianggap sebagai satu tabung yang akan memberangsangkan dan mempergiatkan industri pembinaan di dalam negeri ini khasnya untuk kontraktor-kontraktor kecil.

Keempat dengan memulihara bangunan-bangunan yang usang yang mempunyai nilai warisan ianya akan membantu untuk menggalakkan pelancongan. Oleh sebab itu tabung ini mempunyai beberapa tujuan yang digabung menjadi satu tabung dan digunakan untuk membantu mereka yang benar-benar yang memerlukan bantuan dan juga dengan tujuan-tujuan ekonomi yang baik. Itulah sebabnya kita tidak memberi pinjaman kepada penyewa kerana penyewa dapat meminjam daripada bank dengan kadar faedah yang agak rendah di dalam skim-skim pinjaman yang sedia ada. Kedua mengurangkan cukai pintu, Saya ingat prinsip yang sama juga kerana pihak Kerajaan Tempatan sebenarnya telah dua kali untuk MPPP mengurangkan cukai pintu untuk semua premis dan untuk premis-premis yang dikehendaki mematuhi panduan pemuliharaan warisan. Premis-premis ini juga akan diberi geran tetapi bukan rebat cukai pintu, tetapi satu geran yang hampir sama dengan cukai pintu sebagai galakan untuk memuliharkan bangunan warisan mereka dan inilah caranya yang tepat dengan undang-undang dan juga tepat dari segi moral. Dari segi membantu mereka yang perlu bantuan dan juga untuk mempergiatkan lagi aktiviti ekonomi...(gangguan).

Tuan Speaker:

Saya benarkan satu lagi soalan tambahan, Y.B. dari kawasan Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Terima kasih Dato' Speaker, Saya lebih minat berkenaan dengan pelan kontingensi Y.A.B.. Ketua Menteri telah sebutkan sebentar tadi, untuk menolong orang miskin atau orang uzur dan daripada banciaan khas dahulu saya yakin pihak Kerajaan patut mengadakan satu angka berapakah orang uzur ataupun yang persendirian yang tidak mampu membeli rumah kos rendah dan apakah pelan kontingensi yang disebutkan untuk menolong orang seperti ini, khasnya orang di kawasan saya. Saya telah menerima satu aduan bahawa seorang tua yang tidak mampu yang akan diminta keluar daripada rumah premis kawalan sewa, itu soalan saya.

Tuan Speaker:

Bunyinya seperti soalan lain.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, mengikut pendaftaran khas yang dijalankan oleh Kerajaan Negeri pada bulan Mei tahun 1997 di mana semua yang terlibat telah diminta dengan mengadakan banyak publisiti dengan terlibatnya semua wakil rakyat, maka kita dapat permohonan daripada yang telah dikatakan sebentar tadi 6,500, tetapi selepas disemak 3,389 pemohon yang layak dari segi pendapatan, dari segi tidak mempunyai rumah kerana dari pendaftaran ini, didapati ada orang yang mendaftar lima, enam kali dengan wakil rakyat yang berlainan. Mungkin ini mereka menganggapkan sebagai loteri dan ada juga suami/isteri mendaftar secara berasingan. Kesemuanya ini telah disemak dengan komputer, dan dari 3,889 pemohon ini hanya 126 pemohon yang mengatakan bahawa mereka tidak sanggup untuk membeli rumah kos rendah.

Walau bagaimanapun pada tahun 1998 Bahagian Perumahan menawarkan rumah kos rendah kepada 126 orang ini dan 51 daripada mereka tandatangan persetujuan untuk membeli rumah kos rendah, tetapi malangnya projek ini tergendala. Oleh itu kalau diminta untuk memberi satu angka saya katalah angkanya adalah dalam lingkungan 100 – 200 dan untuk orang yang tua, yang daif kita akan mengkaji, dengan rekomendasi daripada wakil rakyat tetapi mesti diteliti dengan sebaik-baiknya bahawa mereka ini benar-benar memerlukan bantuan dan bukanlah ada diantara kes dimana orang tua ditinggalkan oleh anak-anak yang kaya dan tidak mahu menjaga. Tanggungjawab menjaga ibu bapa ialah kepada anak-anak, cuma mereka yang tidak mampu Kerajaan akan bantu dan kalau ada kes saya minta supaya wakil rakyat mengemukakan tetapi mestilah selepas semakan sebaik-baiknya untuk menegak keadilan supaya yang benar-benar tidak mampu kita bantu dan saya memang ada pelan kontingensi untuk berbuat demikian.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Dato' Speaker, saya hendak tahu apa pelan kontingensi itu.

Ketua Menteri:

Saya akan memberitahu selepas saya dapat angka....(gangguan).

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Kerana kita hanya tinggal cuma tinggal 10 hari kita akan masuk tahun, alaf baru 2000 saya bimbang dalam 10 hari ini kalau kita(gangguan).

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, Dato' Speaker pemilik tidak akan dapat mengeluarkan penyewa dengan sebegitu sahaja. Mengikut undang-undang mereka kena beri notis selepas itu mendapat keputusan mahkamah atau *Court Order* dan selanjutnya. Apabila ini mulai berlaku saya minta bahawa wakil rakyat Ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini menghubungi pihak Kerajaan. Sebab satu urus setia dengan kakitangan yang cukup telah diwujudkan untuk mengendalikan kes-kes seumpama ini tetapi kita mestilah semak dengan betul-betul, dan saya ingin meminta bantuan dan kerjasama daripada semua Wakil Rakyat kerana saya percaya bahawa dengan secara *hands-on* secara spesifik dan konkrit kita dapat menangani masalah ini demi alaf baru. Terima kasih.

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya Y.B. dari Sungai Puyu.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (Y.B. Encik Loo Ah Dee @ Lee Ah Lee):

Dato' Speaker, soalan saya No. 4.

4. -- Projek BORR "*Butterworth Outer Ring Road*" yang dijangka akan dilaksanakan selama ini sering ditunda tarikh perlaksanaannya. Bilakah projek tersebut akan dilaksanakan? Beri sebab-sebab jika ia tidak dilaksanakan. Adakah Kerajaan Negeri mempunyai sebarang rancangan untuk menetap atau memberi pampasan yang sewajarnya kepada penghuni-penghuni terlibat?

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, Projek Jalan Lingkaran Luar Butterworth (BORR) telah mengalami kelewatan dari segi pelaksanaan projek tetapi kini telahpun dimulakan dengan pembinaan Pakej IB iaitu pembinaan jambatan merentasi Sungai Perai. Projek BORR yang dimulakan dengan Pakej IB sejak bulan September 1999 tahun ini dijangka dapat disiapkan seluruhnya pada tahun 2002.

Kerajaan Negeri telah memutuskan supaya bayaran pampasan kepada *ground tenants* yang terlibat dengan projek ini dibuat mengikut formula bayaran pampasan yang digunakan untuk projek Lebuhraya Jelutong. Sebagai contoh, semua pemegang T.O.L. yang sah akan ditawarkan sebuah rumah kos rendah RM25,000 atau wang tunai RM25,000 atau sebuah rumah kos sederhana rendah RM50,000 tetapi ketua keluarga perlu membayar perbezaan RM25,000. Penyewa yang berkeluarga atau ketua keluarga yang tinggal bersama pemegang TOL pemilik rumah kediaman haram (tanpa TOL) dan penyewanya akan ditawarkan untuk membeli sebuah rumah kos rendah atau pun kos sederhana rendah. Dari segi pembayaran saguhati, Syarikat Konsesi projek BORR juga akan mengeluarkan bayaran untuk pengangkutan RM500.00 jika pengangkutan tidak disediakan, elaun sara hidup RM50.00 seorang tertakluk kepada maksima RM350.00 sekeluarga, bayaran kemudahan asas RM100.00 untuk deposit air dan elektrik bagi rumah transit dan lain-lain bayaran gantirugi mengikut kriteria *ground tenants* berkenaan. Penghuni-penghuni lain juga akan dibayar pampasan mengikut kriteria yang telah ditetapkan. Bagi penduduk di atas tanah milik, kadar pampasan adalah berdasarkan penilaian oleh Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan dari Ahli Kawasan Bagan Jermal Y.B. Dato' Dr. Sak-Cheng Lum.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Y.B. Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Dato' Speaker, bilakah Pakej 2, 3 dan 4 akan bermula kerana rumah-rumah yang terlibat khususnya rumah sepanjang tepi laut di sepanjang Butterworth ini banyak bilangan rumah akan terlibat dan mereka

hendak tahu bilakah pakej 2, 3 dan 4 dan khususnya bilakah pembinaan rumah sementara sebagai rumah panjang gantian bagi penempatan semula rumah-rumah tepi laut yang terlibat akan bermula?

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, yang saya sebut tadi jangkaan tarikh siap ialah bagi pakej 1 B tadi ialah jambatan itu sendiri, tetapi bagi lain-lain pakej masih diperingkat perundingan tentang pembinaan rumah panjang dan pembinaan rumah ganti bagi penghuni-penghuni yang terlibat, jadi tarikhnya belum ditetapkan lagi tetapi kawasan-kawasan telah dikenal pasti untuk ditempatkan para penduduk yang terlibat ini seperti telah yang kita ketahui tempat-tempat, tempat ganti kawasan yang hendak digantikan rumah kos rendah ialah kawasan Jalan Tamby Kecil, kawasan perumahan pegawai Kerajaan yang ada sekarang dan juga kawasan tebus guna tanah di hadapan atau berdekatan dengan Pantai Bersih. Tiga tempat yang berkenaan tetapi tarikhnya belum ditetapkan lagi.

Tuan Speaker:

Soalan No. 5, Ahli Kawasan Datok Keramat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Dato' Speaker, soalan saya No. 5.

5. Berapakah kes penempatan semula yang telah dikendalikan oleh Pejabat Tanah bagi projek Sungai Pinang Fasa 2 dan Sungai Jelutong setakat ini? Bilakah proses pengambilan tanah akan selesai?

Timbalan Ketua Menteri

Dato' Speaker, jumlah keluarga yang terlibat dengan projek Sungai Pinang projek tebatan banjir Sg. Pinang ialah seramai 124 keluarga. Daripada jumlah tersebut sebanyak 40 keluarga telahpun dipindahkan terlebih dahulu ke rumah panjang di Lorong Kulit.

Bagi Projek Sungai Jelutong, projek tebatan banjir Sg. Jelutong pihak Jabatan Pengairan dan Saliran telah mengemukakan permohonan pengambilan balik tanah dan Pejabat Daerah Timur Laut sedang mengambil tindakan untuk memproseskan permohonan tersebut. Proses Pengambilan balik tanah bagi kedua-dua projek tersebut dijangka akan dapat disiapkan pada pertengahan tahun 2000. Sekian, terima kasih.

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya Ahli Kawasan Air Itam.

Ahli Kawasan Air Itam (Y.B. Encik Lye Siew Weng):

Dato' Speaker, soalan saya No. 6.

6. Penghuni-penghuni rumah pangsa Rifle Range dijangka akan menerima hakmilik strata mereka tidak lama lagi. Biasanya setelah menerima hakmilik strata, kos penyelenggaraan akan diuruskan oleh syarikat pengurusan yang dipilih oleh penghuni. Adakah Kerajaan Negeri Pulau Pinang akan terus bertanggungjawab ke atas kerja-kerja penyelenggaraan rumah-rumah pangsa di Rifle Range? Jika tidak, apakah alternatif untuk menyelesaikan perkara ini?

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, Kerajaan Negeri akan terus bertanggungjawab dalam Pentadbiran dan Pengurusan Rumah Pangsa Padang Tembak hanya sehingga satu Perbadanan Pengurusan bagi mengambilalih tugas-tugas berkenaan ditubuhkan. Perbadanan Pengurusan bagi rancangan rumah pangsa tersebut akan ditubuhkan sebaik sahaja selesai semula hakmilik strata didaftarkan atas nama-nama pemilik. Ini selaras mengikut Akta Hakmilik Strata didaftarkan atas nama pemilik petak.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan Ahli Kawasan Air Itam.

Ahli Kawasan Air Itam (Y.B. Encik Lye Siew Weng):

Bolehkah bagi tahu itu perbadanan *government* atau *private sector*.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, mengikut peraturan setelah hakmilik strata ini diberi maka satu *management corporation* akan ditubuhkan oleh dan dikendalikan oleh pihak swasta bukan lagi oleh pihak Kerajaan.

Ahli Kawasan Air Itam (Y.B. Encik Lye Siew Weng):

Dato' Speaker soalan tambahan, kalau dibagi swasta, memang timbul banyak soalan banyak masalah, di sini saya minta pihak Kerajaan kalau boleh kalau boleh *dimanage* oleh itu Kerajaan teruskan. Terima kasih.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, ini saya ingat soalan yang memang jawapannya tidak bolehlah.

Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng):

Mesti ada *negotiation* mana tidak boleh, sebab kita bagi pihak rakyat, kita dipilih oleh rakyat, kita sokong rakyat sebab itu slogan saya, kawasan saya tanggungjawab saya, saya minta bagi pihak Kerajaan bagi pihak rakyat saya minta timbang semula.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, setakat ini seperti yang diberitahu kepada saya ada 512 projek-projek perumahan yang telah pun mendapat *strata title* dan maknanya ada 512 *management corporation* yang dikendalikan oleh pihak swasta jadi jikalau 512 hendak dikendalikan oleh Kerajaan saya rasa tidak mampu dan tidak mengikut peraturan undang-undang yang ada.

Tuan Speaker:

Tadi soalan tambahan atau rayuan ke dari Ahli Kawasan Air Itam.

Ahli Kawasan Air Itam (Encik Lye Siew Weng):

Boleh jadi satu rayuan juga...(ketawa).

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya, Ahli Kawasan Berapit.

Ahli kawasan Berapit (Y.B. Encik Lau Chiek Tuan):

Dato' Speaker, soalan saya No. 7.

7. Sistem perhubungan dan pengangkutan terputus bilamana banjir kilat yang melanda Daerah Seberang Perai Tengah. Hal ini telah dibuktikan keseriusannya kerana laluan-alaluan utama tidak dapat digunakan. Apakah pandangan Kerajaan Negeri terhadap masalah tersebut?
 - (a) Adakah punca-punca masalah tersebut telah dikaji dan dikenalpasti? Sila nyatakan punca-punca yang mengakibatkan masalah tersebut?
 - (b) Sila nyatakan tindakan, langkah dan rancangan yang akan diambil Kerajaan Negeri untuk menangani masalah tersebut.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, Kerajaan Negeri sentiasa memberi perhatian yang serius untuk mengatasi masalah banjir kilat yang melanda Daerah Seberang Perai Tengah. Kerajaan Negeri melalui jabatan dan agensi yang berkenaan telah mengkaji dan mengenal pasti punca-punca kejadian laluan-laluan utama yang dinaiki air semasa banjir kilat berlaku.

- (a) Antara punca-punca masalah tersebut ialah kelemahan sistem perparitan sedia ada dan aras jalan yang rendah di kawasan berkenaan. Pada umumnya masalah yang dihadapi oleh sesuatu sistem perparitan adalah disebabkan oleh:
- (i) Ketiadaan sistem pengurusan dan penyelenggaraan yang baik.
 - (ii) Wujudnya parit dan longkang yang tidak mempunyai keupayaan yang cukup untuk menampung isipadu aliran air akibat dari pembangunan yang pesat.
 - (iii) Ketiadaan pelan induk perparitan yang mengakibatkan pembinaan projek perparitan tidak teratur.
 - (iv) Sikap tidak menjaga kebersihan di kalangan penduduk-penduduk tempatan.
- (b) Bagi mengatasi masalah tersebut, JPS telahpun mengambil tindakan untuk mengurangkan kesan banjir di kawasan berkenaan melalui pelaksanaan beberapa rancangan tebatan banjir seperti Rancangan Tebatan Banjir Sg. Rambai, Sg. Junjung, Nibong Tebal dan Sg. Perai. Pihak JKR telah merancang beberapa projek meninggikan jalan yang rendah dan MPSP pula telah menggariskan beberapa langkah tindakan untuk mengatasi masalah ini seperti berikut:-
- (i) MPSP akan menyediakan peruntukan tahunan untuk pembersihan, penyelenggaraan dan pembaikan parit dan longkang.
 - (ii) MPSP akan membina parit dan longkang yang lebih berkualiti, mempunyai daya tahan yang lama dan mampu menampung semua isipadu air yang mengalir melaluinya. Sehubungan dengan itu,

kekerapan di dalam penyelenggaraan dan pembaikan parit dan longkang yang rosak akan dapat dikurangkan.

- (iii) MPSP akan mengadakan penyelarasan dengan JKR dan JPS bagi mengenalpasti parit dan longkang di bawah jagaan masing-masing. Dengan penyelarasan ini, jabatan yang terlibat dapat mengenalpasti dengan tepat parit dan longkang di bawah jagaan masing-masing dan menyediakan peruntukan bagi penyelenggaraannya.
- (iv) Bagi meningkatkan keberkesanan kerja penyeliaan parit dan longkang ini, MPSP akan mengadakan atau memperkemaskan rekod dan maklumat yang berkaitan dengan parit dan longkang di kawasan Pentadbiran Majlis. Dengan adanya maklumat mengenai sejarah lokasi, jenis dan panjang parit dan longkang, Majlis akan dapat mengujudkan program pembaikan atau pun pemulihan parit dan longkang dengan lebih berkesan.
- (v) MPSP akan mengadakan program yang berbentuk pendidikan di kalangan rakyat seperti mengadakan dialog dan penerangan yang berkenaan betapa pentingnya meningkatkan kebersihan dan memupuk perasaan bencikan kekotoran.
- (vi) Bagi meningkatkan peranan orang ramai dalam operasi kebersihan parit dan longkang ini, MPSP akan mengadakan gotong royong di bawah Kempen Bersih dan Indah Bersama Rakyat untuk membersihkan semua parit dan longkang dalam kawasan masing-masing yang melibatkan seluruh tenaga kerja Majlis (termasuk Ahli Majlis) dan orang ramai. Gotong royong seperti ini akan menimbulkan rasa tanggungjawab yang lebih kepada orang ramai mengenai masalah kebersihan ini.

- (vii) Di samping itu MPSP akan meningkatkan kekerapan penguatkuasa terutamanya di kawasan-kawasan yang selalu didapati banyak sampah, kawasan-kawasan komersial dan yang menjadi tumpuan orang ramai supaya tindakan penguatkuasaan dapat diambil ke atas mereka yang membuang sampah ke dalam parit longkang atau merata-rata. Kawalan ke atas kerja tanah semasa pembangunan sesuatu kawasan akan ditingkatkan lagi bagi mengelakkan tanah tersebut masuk ke dalam parit dan longkang dan menyebabkannya tersumbat.

Ahli Kawasan Berapit (Y.B. Encik Lau Chiek Tuan):

Soalan tambahan. Setakat manakah cadangan yang dikemukakan berkesan dalam menangani gejala itu? Gejala yang dinyatakan selain itu sama ada cadangan tersebut mampu mengatasi masalah ini dengan sepenuhnya ataupun untuk tempoh sementara sahaja?

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, bagi menjawab soalan ini, soalan tambahan ini secara general. Asas untuk menyelesaikan masalah banjir ialah satu kita melihat kemampuan perparitan yang sedia, keduanya kita hendaklah kalau tidak mampu perparitan kita kena perbaiki, atau perbesarkan, perlebarkan parit dan longkang tersebut. Itu yang boleh kita buat secara fizikal tapi yang lainnya ialah usaha untuk penyelenggaraan iaitu kita hendaklah pastikan semua parit dan longkang hendaklah dibersihkan selalu, kalau parit yang besar kalau tidak diselenggarakan, akan tersumbat dan ini akan mengurangkan kapasiti parit itu sendiri. Oleh sebab itu, pihak Majlis sendiri hendaklah membersihkan parit-parit dan longkang itu selalu dan pihak orang-ramai juga memainkan peranan untuk menjaga kebersihan dan mereka menambahkan lagi kekotaran di dalam parit itu. Maknanya mereka hendaklah menjaga kebersihan, jadi kalau ini berlaku, dan saya kira dengan adanya kempen-kempen kebersihan ini memberi penerangan, penjelasan kepada orang ramai saya percaya orang ramai akan sedar tanggungjawab mereka dan sama-sama mereka menjaga kebersihan parit dan longkang masing-masing.

Dengan cara inilah maka kita sama-sama menjaga perparitan ini dan mengelak dari banjir. Maknanya masalah fizikal longkang, parit dan longkang ini boleh diatasi dengan berbagai projek oleh Kerajaan Tempatan, oleh JPS sendiri.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan Ahli Kawasan Penanti Y.B. Encik Abdul Rahman b. Abdul Kadir.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Encik Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Yang Berhormat Dato' Speaker, saya dapati masalah banjir ini kalau sekiranya kita tidak tumpukan secara serius maka dia akan tidak dapat di atasi sampai berapa tahun tidak dapat di atasi. Dan kita dapati bahawa jawapan yang diberi ini adalah semata-mata untuk jawapan yang begitu sahaja dan saya bimbang secara seriusnya kita tidak dapat mengatasi masalah banjir. Jadi persoalan tambahan saya ialah adakah Kerajaan sedia mengadakan satu penguatkuasa anti ataupun membasmikan pembuangan sampah dan sebagainya?

Kalau MPSP atau MPPP kita dapati jawatan-jawatan Penguat kuasa ini diambil bekerja sebagai pekerja-pekerja kontrak. Dan ini saya bimbang akan mewujudkan satu budaya kerja yang tidak serius dalam tindakan kita untuk mengatasi masalah pembuangan sampah atau pun membuang sampah merata tempat yang akan mengakibatkan banjir kilat atau sebagainya. Jadi, persoalan tambahan saya adalah adakah Kerajaan atau Majlis Pihak Berkuasa Tempatan serius dalam mengatasi masalah banjir ini dalam soalan penguatkuasaan pembuangan sampah.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, tentang projek-projek tebatan banjir memang tiap-tiap daerah di seluruh Pulau Pinang ada projek masing-masing, cuma peringkat pelaksanaannya berbeza-beza ada yang sudah siap dan ada yang dalam peringkat perlaksanaan dan adanya dalam peringkat pelaksanaan, ada projek masing-masing. Tentang masalah yang disebut oleh Ahli dari Penanti tadi, saya minta perhatian daripada Majlis sendiri, tentang perkara ini cadangan yang kira baik dan patut diambil perhatian oleh Majlis.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan dari Ahli Kawasan Bukit Tengah Y.B. Puan Ng Siew Lai.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (Y.B. Puan Ng Siew Lai):

Terima kasih Dato' Speaker, soalan tambahan saya adalah berkenaan dengan banjir, saya difahamkan bahawa parit-parit dan longkang-longkang ditaman-taman yang telah sedia ada memang sempit dan juga cetek. Jadi adakah kemungkinan untuk memperluaskan parit-parit atau pun longkang-longkang yang sedia ada di taman-taman, ini soalan saya.

Timbalan Ketua Menteri:

Terima kasih Dato' Speaker, itu memang apa yang disebut oleh Ahli dari Bukit Tengah memang kita akui, memang ada banyak kawasan terutama kawasan-kawasan perumahan yang lama memang ada masalah perparitan yang kurang memuaskan, sempit dan cetek dan perkara ini di kawasan tertentu memang telah dibuat kajian dan oleh pihak MPSP dengan dibantu oleh pihak USM melihat kawasan-kawasan tertentu untuk dibuat kajian dan dibuat cadangan dan selepas itu akan dilaksanakan, memang sudah ada, banyak kajian dibuat Dato' Speaker melalui peruntukan sama ada MPSP atau pun melalui peruntukan daripada tabung sumbangan saluran, memang ada dan saya kira telah siap kajian ini semua kita akan ketahui mana yang patut kita perbetulkan.

Tuan Speaker:

Soalan No. 8, Ahli Kawasan Sungai Dua.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin b. Mohamed):

Dato' Speaker, soalan saya No. 8.

8. Adakah kajian telah dibuat untuk mengetahui punca yang menyebabkan banjir sering dberlaku di kawasan Lubuk Meriam, Lahar Yooi, Labuh Banting dan Air Itam Dalam?

Jika ya, adakah sebab-sebab sebenarnya yang mengakibatkan banjir ini berlaku dan cara mengatasinya?

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, banjir sering berlaku di kawasan Lubuk Meriam, Lahar Yooi, Labuh Banting dan Air Itam Dalam berpunca daripada beberapa sebab. Antaranya ialah perubahan ketara penggunaan tanah dari pertanian kepada pembangunan di kawasan hulu sungai seperti Sg. Kulim, Sg. Jarak dan Sg. Kreh yang telah menyebabkan aliran tambahan dari sungai-sungai tersebut khususnya ketika hujan yang berlebihan. Ban-ban sungai yang sedia ada yang rendah telah dapat menampung aliran tambahan dan menyebabkan limpahan air sungai.

Bagi mengatasinya masalah ini, pihak Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) telah mengambil langkah berikut:

- (i) mendalamkan sungai-sungai;
- (ii) membina dan meninggikan ban-ban sungai;
- (iii) membina parit-parit selari; dan
- (iv) membina struktur-struktur kawalan banjir.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan Ahli Kawasan Sg. Dua Y.B. Encik Jasmin b. Mohamed.

Ahli Kawasan Sg. Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed):

Dato' Speaker, sebenarnya soalan ini selalu saya bangkitkan sejak tahun 1995 dalam Dewan Yang Mulia ini. Yang menghairankan saya selalu apabila jawapan diberi langkah-langkah telah diambil mengorek, mendalam dan sebagainya tetapi pada tahun 1999 ini di kawasan berkenaan telah 4 kali berlaku banjir, bulan Ogos banjir, bulan September banjir, bulan Oktober banjir, akhir Oktober pun banjir sampai ke rumah Dato' Speaker pun banjir. Saya ronda semua.

Jadi Dato' Speaker, saya ingin mungkin ada sesuatu lagi langkah-langkah yang perlu diambil cara yang lebih berkesan dan serius ke arah untuk kita mengatasi banjir yang sering berlaku di kawasan-kawasan ini, mungkin kawasan ini memang lubuk dan selalu banjir. Tetapi perlu adakan satu langkah yang lebih serius supaya masalah banjir yang berlaku 4 kali terutamanya pada tahun ini tidak berlaku lagi di tahun hadapan. Saya kalah, atau pun bukan kalah, majoriti merosot kerana masalah ini. Kawasan peti undi ini kalah bagi dua-dua saluran.

Timbalan Ketua Menteri:

Soalan undi merosot.

Tuan Speaker:

Itu banjir lain.

Timbalan Ketua Menteri:

Undi merosot tetapi nasib baik tidak hanyut. Dato' Speaker, sebenarnya bila banjir berlaku baru-baru ini oleh kerana hujan yang luar biasa, salah satu sebabnya yang berlaku terlalu lebat, perangkaannya saya mis pula, memang ada kalau lihat perangkaan hujan di kawasan-kawasan tertentu memang agak luar biasa. Sebab itu perparitan yang sebelum ini boleh menampung keadaan hujan biasa, oleh kerana hujan terlalu lebat tidak boleh menampung dan seperti yang saya sebut tadi kawasan ini malang sedikit kerana kawasan tadahan adalah punca dari luar kawasan kita, kawasan Pulau Pinang oleh sebab itu dia apa yang berlaku di negeri jiran telah dibuat pembangunan yang meluas di negeri jiran, maka kesannya kena pada kita.

Dato' Speaker, dalam hal ini memang satu kajian khas di bawah program di bawah tabung sumbangan saliran sedang dijalankan dan saya kira dapat maklumat terperinci cadangan-cadangan terperinci yang lebih konkritik maka bolehlah dijalankan projek-projek di bawah program tebatan banjir. Dan kalau projek ini tidak memakan kos yang tinggi bolehlah kita gunakan tabung sumbangan saliran yang masih banyak lagi, yang masih kuat lagi dibawah Jawatankuasa Banjir Peringkat Negeri.

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya Ahli Kawasan Bertam.

Ahli Kawasan Bertam (Y.B. Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Dato' Speaker, soalan saya No. 9.

9. Apakah tindakan Kerajaan dalam menyelesaikan masalah banjir di Taman Bertam Indah, Kepala Batas?

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, bagi mengatasi masalah banjir di Taman Bertam Indah, Kepala Batas, Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) telahpun mengorek sungai dan parit yang berkaitan serta melaksanakan kerja-kerja mengubah suai struktur-sturktur bagi mengelakkan limpahan air Sungai Kreh. Pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai pula untuk tindakan jangka pendek telah menjalankan kerja-kerja membersihkan sistem perparitan dari masa ke semasa bagi memastikan sistem perparitan di kawasan tersebut dapat berfungsi dengan baik. Untuk tindakan jangka panjang pula, pihak JPS sedang menjalankan kajian bagi Tebatan Banjir Kawasan Kepala Batas yang juga meliputi Taman Bertam Indah.

Tuan Speaker:

Soalan No. 10, Ahli Kawasan Telok Kumbar.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Y.B. Tuan Syed Amerruddin b. Dato' Haji Syed Ahmad):

Dato' Speaker, soalan saya No. 10.

6. Berapakah bilangan projek rumah kos yang dimajukan oleh Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dalam tempoh 4 tahun ini (1995 – 1999)? Sila nyatakan lokasi kawasan berkenaan?

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, dari tahun 1995 hingga 1997, sektor hartanah di Negeri Pulau Pinang mengalami satu pertumbuhan yang amat pesat dan rancak, hasil daripada pertumbuhan ekonomi yang sangat sihat di negara dan negeri kita ini dan hasil daripada strategi Kerajaan Negeri menggalakkan para pemaju swasta untuk membina lebih banyak perumahan berbagai kategori, khasnya perumahan kos rendah dan kos sederhana rendah (KR) (KSR) atau LMC.

Bagi rumah Kos Rendah, Kerajaan Negeri telah mewajibkan syarat sekurang-kurangnya 30% perumahan Kos Rendah dalam semua skim perumahan dan hartanah yang besar. Bagi Daerah Timur Laut di mana harga tanah adalah lebih tinggi, pemaju diberi berbagai insentif untuk membekalkan 40% hingga 60% perumahan Kos Sederhana Rendah atau *Low Medium Cost* dengan harga jualan RM50,000 dalam skim mereka. Sambutan pihak pemaju swasta adalah amat menggalakkan. Pelan-pelan bangunan yang diluluskan sejak 1994 dapat membekalkan lebih daripada 31,000 unit perumahan Kos Rendah dan lebih daripada 15,000 unit perumahan Kos Sederhana Rendah. Setakat ini lebih daripada 10,000 unit telah siap dibina dan diduduki.

Memandangkan sambutan baik daripada para pemaju swasta, maka pada 1995, 1996 dan 1997 PDC telah mereda atau melambatkan *momentum* pelaksanaan skim-skim perumahan kos rendahnya. Satu faktor utama yang lain ialah hakikat bahawa hampir semua tanah yang diambil alih oleh PDC untuk tujuan perumahan di bandar Bayan Baru dan bandar Seberang Jaya dan sekelilingnya telah siap dibangunkan berbagai jenis perumahan sebelum ini. Hanya di Batu Kawan terdapat banyak tanah yang diambil alih yang masih belum dibangunkan tetapi permintaan perumahan termasuk perumahan kos rendah di kawasan itu masih dan akan terus berada di tahap yang rendah sehingga pembangunan perindustrian bermula berkembang dengan rancak dalam beberapa tahun yang akan datang. Oleh itu, dalam tempoh 1995 hingga 1999 PDC hanya memajukan 6 buah projek perumahan kos rendah yang mengandungi sejumlah 1005 unit. Projek-projek ini terletak di Sungai Pinang (Georgetown), Sungai Nibong (bandar Bayan Baru), Bandar Seberang Jaya dan Batu Kawan.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan, Ahli Kawasan Telok Kumbar.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Y.B. Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Haji Syed Ahmad):

Jadi Dato' Speaker, jawapan yang telah diberi oleh YAB. Ketua Menteri ini, dengan izin, *I think we are getting around the bush, because my soalan is very simple* dengan izin, kira adakah PDC ada rancangan untuk hendak majukan rumah murah sejak 5 tahun yang sudah dan daripada *explanation* yang saya dapat tidak ada kiranya, PDC tidak ada rancangan langsung, dengan alasannya ekonomi *very bad*. Yang dijawab oleh Y.A.B. Ketua Menteri di Sungai Nibong ini projek ini telah lama. Jadi soalan saya ini kira setakat ini PDC tidak ada rancangan langsung untuk buat rumah murah, 5 tahun hingga ke hadapan adakah PDC ada rancangan hendak buat kos rumah murah?

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, saya telah jawab bahawa dalam tahun, 5 tahun, 4 tahun kebelakangan ini sejak tahun 1995 PDC telah memajukan 6 projek perumahan kos rendah yang mengandungi sejumlah 1,005 unit bukan tiada langsung, tetapi ada dan pada masa hadapan memang PDC akan terus merancang dan melaksanakan perumahan di Batu Kawan, cuma di mana ada tanah PDC.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Syed Haji Ahmad):

Saya difahamkan contoh telah dimaklumkan oleh Y.A.B. tadi di Sungai Nibong, Bandar Bukit Jambul yang itu sudah sebelum 5 tahun lagi dan *because, building O.C. 3 years back*, 3 tahun yang sudah tetapi *break* sudah sebelum 1995, tetapi semenjak 1995 hingga sekarang belum ada lagi, belum ada rancangan hendak pembangunan rumah murah.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, sebenarnya ada satu projek di sebelah Sungai Nibong, tetapi belum dibangunkan dan sedang dalam perancangan, telah dengan izin saya ingin mengulangi soalan Yang Berhormat. Berapakah bilangan projek rumah kos rendah yang dimajukan oleh PDC dalam tempoh 4 tahun 1995 hingga 1999. Sila nyatakan lokasi kawasan berkenaan? Saya memberi jawapan yang tepat kepada soalan iaitu berapa yang telah dimajukan, bukan berapa yang dirancang untuk dimajukan pada masa hadapan?

Tuan Speaker:

Soalan berikut Yang Berhormat Kawasan Batu Lanchang.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (YB. Encik Law Heng Kiang):

Dato' Speaker, soalan saya ialah No. 11.

11. Nyatakan peruntukan Majlis Perbandaran Pulau Pinang (MPPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai bagi perkara-perkara di bawah untuk tahun 2000:

- i. kerja-kerja penyelenggaraan pasar
- ii. kerja-kerja penyelenggaraan longkang
- iii. kerja-kerja penyelenggaraan jalan raya
- iv. kerja-kerja penyelenggaraan tandas awam
- v. kerja-kerja penyelenggaraan kanak-kanak

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan)

Peruntukan yang dicadangkan MPPP dan MPSP bagi perkara-perkara yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

	MPPP (RM juta)	MPSP (RM juta)
a) Kerja-kerja penyelenggaraan pasar	0.2	1.035
b) Kerja-kerja penyelenggaraan longkang	1.8	1.5
c) Kerja-kerja penyelenggaraan jalan raya	1.939	1.650
d) Kerja-kerja penyelenggaraan tandas awam	0.5	Di bawah Vot yang Sama seperti (a) 0.73
e) Kerja-kerja penyelenggaraan taman Kanak-kanak	0.6	

Tuan Speaker:

Ahli-ahli....(gangguan), soalan tambahan.

Ahli Kawasan Air Itam (Y.B. Encik Lye Siew Weng):

Kerja-kerja penyelenggaraan kanak-kanak apa maksudnya?

Tuan Speaker:

Taman kanak-kanak.

Ahli Kawasan Air Itam (Y.B. Encik Lye Siew Weng):

Inilah saya minta penjelasan.

Tuan Speaker:

Ya, terima kasih. Soalan tambahan bagi kawasan Penanti.

Ahli Kawasan Penanti (Y.B. Encik Abdul Rahman bin Abdul Kadir):

Yang Berhormat Dato' Speaker. Saya ingin tahu mengenai dengan perkara empat, penyelenggaraan kerja-kerja tandas awam. Adakah Pihak Berkuasa Tempatan sedar pasar awam Seberang Jaya tidak mempunyai tandas awam. Itu saja, kalau sedar, apakah tindakan yang akan diambil?

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Ini akan di ambil perhatian.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan Ahli Kawasan Padang Kota.

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Encik Teng Chang Yeow):

Untuk kerja-kerja penyelenggaraan longkang, MPPP RM1.8 juta, adakah peruntukan ini akan di kaji semula memandangkan masalah banjir-banjir kilat begitu biasa di kawasan Perbandaran Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

RM1.93 juta akan dianggarkan untuk tahun 2000 disediakan untuk jalan-jalan...(gangguan).

Ahli Kawasan Padang Kota (Y.B. Teng Chang Yeow):

Soalan saya longkang....(ketawa).

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Oh. longkang, bagi longkang ini boleh kita timbanglah, kalau dapat, kalau perlulah.

Tuan Speaker:

Ahli-Yang Berhormat, dewan ditangguhkan sehingga jam 4.20 petang.

Dewan ditangguhkan pada jam 4.00 petang.

Dewan disambung semula pada jam 4.30 petang.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan di sambung semula dengan soalan lisan. Dijemput Yang Berhormat dari Kawasan Bukit Tengah.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (Y.B. Puan Ng Siew Lai):

Dato' Speaker, soalan saya ialah No. 12.

12. Adakah YAB Ketua Menteri sedar bahawa sebuah kilang yang mengeluarkan asap tanpa kawasan di kawasan perindustrian Bukit Minyak, Bukit Mertajam telah mendapat bantahan keras daripada penduduk-penduduk sekitar akibat pencemaran asap asid mengancam kesihatan penduduk di perkampungan Juru. Jika ya, apakah tindakan yang diambil oleh Kerajaan untuk menyelesaikan masalah ini?

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Kilang yang dimaksudkan mengeluarkan asap pencemaran di kawasan perindustrian Bukit Minyak, Bukit Mertajam ialah kilang Qubern Aluminium Sdn Bhd yang dulunya dikenali sebagai kilang Kim San Huat Sdn Bhd. Untuk makluman, memang benar bahawa terdapatnya aduan mengenai masalah pencemaran oleh kilang berkenaan khususnya pada tahun 1997. Susulan terhadap aduan tersebut, pada awal tahun yang sama Jabatan Alam Sekitar telah mengeluarkan notis mengarahkan kilang berkenaan supaya memasang alat kawalan bagi mengawal pencemaran udara dan seterusnya mengarahkan kilang tersebut memberhentikan operasinya.

Pada tahun yang sama juga, pihnak kilang memenuhi arahan Jabatan Alam Sekitar dengan memasang alat kawalan *scrubber* dan seterusnya menjalankan percontohan cerobong terhadap alat kawalan tersebut. Laporan hasil daripada percontohan cerobong yang telah dijalankan mendapati bahawa kilang berkenaan mematuhi syarat-syarat

yang dikenakan oleh Jabatan Alam Sekitar. Lawatan penguatkuasaan kekilang berkenaan dari semasa ke semasa juga mendapati kilang berkenaan mematuhi semua arahan yang telah dikeluarkan oleh Jabatan Alam Sekitar.

Untuk makluman Yang Berhormat hasil daripada tindakan tegas dan siri penguatkuasaan yang dilaksanakan dari masa ke semasa telah membuahkan hasil yang berkesan di mana sepanjang tahun 1998 dan 1999 tidak terdapat sebarang aduan pencemaran terhadap kilang berkenaan yang dikemukakan kepada Jabatan Alam Sekitar.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan dari Ahli Kawasan Bukit Tengah.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (Y.B. Puan Ng Siew Lai):

Soalan tambahan. Untuk makluman, mengikut aduan daripada penduduk-penduduk setempat, asap-asap asid itu dikeluarkan pada waktu malam iaitu tanpa kawalan. Saya mintalah agar tindakan diambil oleh Kerajaan untuk menyelesaikan masalah ini, bukan kata tidak ada aduan daripada penduduk-penduduk setempat melalui ataupun mengemukakan kepada pihak Kerajaan berkenaan tetapi mereka ada mengemukakan melalui surat khabar, secara lisan semasa saya berkempen pun mereka ada membawa perkara ini kepada saya. Soalan saya, apakah langkah-langkah yang diambil untuk menyelesaikan masalah ini?

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Tewg Hock Nan):

Saya akan mengarahkan Jabatan Alam Sekitar untuk menyiasat dan memantau kilang ini dengan lebih rapi dan juga saya mintalah kalau Yang Berhormat boleh buat aduan secara rasmi.

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya, Ahli Kawasan Sungai Pinang, Y.B. Loo Swee Chiang.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Y.B. Encik Looi Swee Chiang):

Dato' Speaker, Soalan saya soalan 13.

13. Pembinaan Lebuhraya Jelutong akan mengurangkan kesesakan lalulintas di Jalan Jelutong yang semakin lama semakin teruk.
- (a) Bolehkah penyiapan pembinaan Lebu Raya ini dipercepatkan?
 - (b) Adakah Kerajaan Negeri membuat apa-apa persediaan untuk mengurangkan masalah kesesakan Jalan Jelutong sebelum projek itu disiapkan?
 - (c) Adakah pihak pemaju masih menghadapi masalah-masalah yang boleh mengganggu proses pembinaan projek tersebut? Jika ada, apakah langkah-langkah yang diambil untuk menyelesaikan masalah tersebut?
 - (d) Berapakah bilangan rumah yang terlibat dalam pembinaan lebuhraya tersebut? Adakah mereka yang terpaksa berpindah ke kawasan lain diberi bantuan kewangan atau tempat tinggal?

Timbalan Ketua Menteri:

Pelaksanaan Projek Lebuhraya Jelutong (JEway) telahpun tergendala akibat kegawatan ekonomi yang melanda negara ini. Namun begitu, projek ini telahpun dijadualkan semula program pelaksanaannya secara tiga peringkat. Peringkat pertama ialah dari Persimpangan Udini ke Persimpangan Sungai Pinang, peringkat kedua dari Persimpangan Sungai Pinang ke Pengkalan Weld dan peringkat ketiga iaitu keseluruhan projek dari Persimpangan Udini ke Pengkalan Weld. Kerja-kerja fizikal seperti kerja-kerja tanah dan kerja ukur bagi peringkat pertama telahpun dimulakan sejak bulan Oktober 1999. Pelaksanaan bahagian pertama projek JEway ini dijangka dapat disiapkan pada tahun 2001, peringkat kedua pada tahun 2004 dan peringkat ketiga pula dijangka dapat disiapkan pada tahun 2007.

Kerajaan Negeri melalui MPPP telahpun mengambil beberapa tindakan dan juga sedang merancang langkah untuk mengurangkan kesesakan lalu lintas di Jalan Jelutong sementara menunggu projek Lebuhraya Jelutong disiapkan. Di antara tindakan-tindakan yang diambil ialah pelebaran jalan secara berperingkat, mengadakan larangan-larangan meletak kenderaan dan larangan menunggu, penyediaan kotak-kotak kuning, penyediaan jalan-jalan penghubung antara Jalan Jelutong dan Jalan Perak untuk mengagihkannya lalu lintas serta menyelaraskan kawalan lampu isyarat dari persimpangan ke persimpangan di sepanjang Jalan Jelutong. Antara cadangan-cadangan yang sedang diberi pertimbangan pula ialah mengadakan jalan-jalan sehalu, melebarkan sebahagian Jalan Jelutong dan meningkatkan jalan-jalan alternatif kepada Jalan Jelutong untuk mengagihkan aliran lalu lintas.

Setakat ini, Syarikat Konsesi Jelutong Development Sdn Bhd (JDSB) telahpun dapat mengatasi masalah berkaitan pelan induk pembangunan dan penempatan semula *ground tenants* yang terlibat. Kerajaan Negeri sentiasa memberi perhatian untuk memastikan projek JEway dapat disiapkan. Semua jabatan dan agensi termasuk JDSB telah diminta bekerjasama melicinkan proses dan menyelesaikan perkara-perkara berkenaan untuk memastikan projek berkenaan dapat berjalan seperti yang dijadualkan.

Sebanyak 240 unit rumah terlibat dengan projek JEway. *Ground tenants* yang terlibat dengan pembinaan projek ini akan diberi pampasan/gantirugi mengikut kriteria dan kelayakan berdasarkan formula bayaran pampasan yang telahpun diluluskan oleh Kerajaan Negeri.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan. Ahli Kawasan Sungai Pinang

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Y.B. Encik Looi Swee Chiang):

Selain dari kita tahu Jelutong Expressway ini sangat mustahak kerana ini akan menyelesaikan masalah di Jalan Jelutong yang semakin hari semakin bertambah kesesakan lalu lintas. Saya rasa bukan orang Pulau saja yang menggunakan, orang ramai dari Seberang pun guna juga

kalau mengikut dari Jambatan. Saya rasa mungkin Kerajaan Negeri dapat mengambil peranan dan langkah-langkah positif dan pro-aktif diambil oleh Kerajaan untuk memastikan tarikh-tarikh yang ditetapkan itu, tarikh pelaksanaan, pembinaan dan persiapan itu dapat dilaksanakan dengan baik. Kalau tidak, kita tunda, tunda banyak kali bermakna Jalan Jelutong ini sudah maksimum. Trafik, lalu lintas, kita tidak boleh tangguh lagi. Itulah pandangan saya, terima kasih.

Timbalan Ketua Menteri:

Rasa saya, ini tidak ada soalan.

Tuan Speaker:

Tidak ada soalan tambahan untuk dijawab. Soalan berikutnya, Y.B. Kawasan Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Dato' Speaker, soalan saya No. 14.

14. (a) Apakah sebab berlaku banjir pada 24hb, 25hb, 26hb Oktober 1999 di seluruh Negeri Pulau Pinang? Sila nyatakan jumlah bilangan yang dipindahkan ke pusat penempatan, bilangan unit rumah/bangunan yang terjejas, nilai kerugian harta benda dan jumlah mangsa yang mati akibat banjir mengikut daerah masing-masing.
- (b) Apakah langkah-langkah yang diambil Kerajaan dan jumlah peruntukan yang telah diluluskan bagi mencegah banjir?
- (c) Apakah tindakan Kerajaan untuk mencegah banjir di Byram, Valdor (Paboi) dan Jalan Batu Kawan kerana air masih bertakung di ladang-ladang dan jalan walaupun banjir telah berlaku seminggu?

- (d) Berapakah peruntukan yang telah diluluskan bagi mengatasi masalah hakisan ban dan ban rendah di Byram, Changkat, Sungai Jawi dan Titi Hitam dan apakah projek-projek yang akan dilaksanakan.
- (e) Sejak ban halangan telah digantikan dengan pintu kawalan dan walaupun 3 projek pintu air telah dilaksanakan sebagaimana dicadangkan oleh pakar Kerajaan, Tanjung Ketupat, Bukit Tambun masih sering mengalami banjir. Ini sebenarnya telah memindahkan masalah banjir di kawasan Simpang Empat ke Bukit Tambun. Penduduk-penduduk di Tanjung Ketupat telah meminta mereka di bayar pampasan dan mengambilalih tanah mereka supaya dapat berpindah dari kawasan tersebut? Apakah pandangan Kerajaan terhadap masalah ini?

Timbalan Ketua Menteri:

Hujan lebat sejak 23 ktober 1999 telah menyebabkan berlakunya banjir di beberapa kawasan di Pulau Pinang. Di Seberang Perai Utara, jumlah hujan mencapai 200mm, di Ladang Malakof 191mm, Klinik Kesihatan Berapit (SPT) 181mm dan di Kolam Takungan SPS 210mm. Di Daerah Timur Laut keadaan banjir menjadi teruk apabila air pasang pada tengahari 24 Oktober 1999. Walau bagaimanapun, Daerah Barat Daya tidak terlibat dengan banjir pada tarikh tersebut.

Pusat Pemindahan Banjir untuk di SPU, SPT dan SPS telah dibuka mulai 25 Oktober 1999 hingga 30 Oktober 1999. Lain-lain daerah tidak melibatkan pemindahan penduduk. Maklumat mengenai mangsa bagi ketiga daerah yang terlibat adalah seperti berikut:-

		SPU	SPS	SPT
(i)	Bilangan orang dipindah ke Pusat Penempatan	3,488	944	543
(ii)	Unit rumah/bangunan terjejas	1	t/l	t/l
(iii)	Jumlah mangsa yang mati	1	t/l	t/l

Nota: t/l = tiada Laporan

Pada masa ini, anggaran sebenar akibat kerosakan banjir tersebut belum lagi diketahui. Walau bagaimanapun, berdasarkan laporan awal, menunjukkan banjir pada kali ini telah merosakkan 200 ekar sawah padi dan keadaan ombak besar pada tarikh banjir tersebut telah juga memusnahkan bot-bot dan peralatan nelayan.

Kerajaan Negeri memang memberi perhatian yang serius terhadap masalah banjir. Di antara tindakan-tindakan yang telah/sedang dan akan dijalankan ialah mendalamkan sungai, membina dan meninggikan ban, seperti yang saya jawabkan tadi. Sehubungan dengan ini, untuk tahun 1999 sahaja, peruntukan sebanyak RM11.3 juta telah disediakan oleh Kerajaan Negeri bagi program pembersihan dan penyelenggaraan sungai.

Persekutuan	Tarikh Mula/Siap	Kos	Kemajuan
Projek RTB Nibong Tebal	7/98-01/00	RM5 Juta	55%
Projek RTB sg. Tengah	09/98-09/99	RM1.1 Juta	99%
Projek RTB Sg. Jejawi	03/99-03/00	RM1.4 Juta	40%

Negeri	Tarikh Mula/Siap	Kos	Kemajuan
Rancangan Pencegahan Banjir	01/99-12/99	RM653,700	80%

Di samping itu, baru-baru ini Kerajaan Persekutuan telah bersetuju untuk meluluskan peruntukan tambahan untuk melaksanakan projek Rancangan Tebatan Banjir Sungai Perai melibatkan kos RM45 juta yang akan mula dilaksanakan pada tahun ini dan disambung dalam Rancangan Malaysia Kelapan. Wang Pendahuluan RM3 juta telahpun diperolehi dari Kerajaan Persekutuan.

Kerajaan memang menyedari kawasan ini mempunyai masalah saliran, maka dengan itu projek Rancangan Tebatan Banjir Sungai Tengah/Sungai Jejawi sedang dilaksanakan. Semasa kejadian banjir baru-baru ini, terdapat masalah saluran keluar yang sedia ada tidak mampu mengalirkan air banjir dengan cepat semasa air laut rendah.

Dalam projek Rancangan Tebatan Banjir Sungai Tengah, Jejawi ini, satu parit sisir telah siap dibina di samping sebuah pintu kawalan yang lebih besar (3600mm x 3600mm x 2 buah) yang masih dalam peringkat pembinaan. Adalah diharapkan apabila siap nanti, masalah banjir dapat dikurangkan. Jumlah peruntukan dan jenis projek bagi mengatasi masalah banjir di kawasan berkenaan adalah seperti berikut:-

Kawasan Byram

kerja-kerja membaiki ban yang telah dihakis telah siap dibaiki pada 9 November 1999 dan jumlah kos ialah RM57,900.00.

Kawasan Changkat

Ban pantai sedang dijalankan dan ditinggikan dalam Projek Rancangan Tebatan Banjir Sungai Tengah dengan kos RM1.1 juta (kemajuan 95% siap). Projek ini hampir siap.

Kawasan Sungai Jawi

Pembaikan tebing Sungai Jawi telah siap dijalankan dengan kos RM10,000.

Kawasan Titi Hitam

kerja-kerja projek Tebatan Banjir Sungai Jawi sedang dijalankan dengan kos RM1.4 juta iaitu membina parit sisir Sungai Jawi, sebuah pintu kawalan dan lintasan dan dijangka siap pada bulan Mac tahun 2001.

Masalah banjir yang berlaku di Tanjong Ketupat bukanlah masalah tempatan Tanjong Ketupat sahaja, malah banjir telah melanda keseluruhan kawasan termasuk Taman Enggan, Taman Emas, Taman Sri Tasik, Kg. Baru di dalam sistem peparitan Kawasan Saliran Bukit Tambun, Seberang Perai Selatan. Punca utama masalah banjir di kawasan-kawasan tersebut adalah disebabkan limpahan air daripada Sungai Junjung ke Sungai Tok Dahaman secara *backflow*.

Kerajaan sedang giat berusaha untuk mencegah banjir di kawasan-kawasan tersebut dengan menaikkan taraf Sg. Tok Dahaman, di samping menutup terus kuala Sungai Tok Dahaman agar air tidak melimpah melalui kawasan tersebut. Air yang akan mengalir ke Tanjong Ketupat hanya merupakan air yang terdapat dalam kawasan tadahan Sungai Tok Dahaman yang kecil sahaja, bukan lagi limpahan dari Sungai Junjong. Apabila projek ini siap, maka masalah banjir di kawasan-kawasan ini akan dikurangkan. Kerajaan tidak ada rancangan untuk mengambil alih tanah yang dimaksudkan.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan. Ahli dari kawasan Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Chiang):

Y.B. Dato' Speaker, masalah banjir ini sudah banyak kali Yang Berhormat dalam Dewan Yang Mulia ini selama lima tahun yang lepas sering bangkitkan dalam Dewan ini. Tetapi malangnya jawapan yang selalu kita terima adalah yang secara umum iaitu kita akan mendalamkan sungai, kita akan meninggikan ban dan kita akan membina pintu kawalan, pintu air.

Projek ini telah dilaksanakan, peruntukan pun telah diluluskan dan dibelanjakan, tetapi kita masih menghadapi masalah banjir banyak kawasan, khususnya tadi di kawasan Tanjong Ketupat. Yang Berhormat Telok Bahang tadi telah kata ini adalah satu kawasan tempatan yang banjir sahaja, tetapi Tanjong Ketupat ini memang tidak pernah banjir. Apabila berlaku banjir di Simpang Empat, masalah ini dibawa ke Tanjong Ketupat. Dan langkah-langkah yang telah diambil oleh Kerajaan telah dibuktikan tidak berkesan. Jadi saya ingin tahu dari Y.B. Telok Bahang. Apakah langkah dan rancangan yang akan diambil oleh pihak Kerajaan? Kerana penduduk di sana sudah tidak boleh sabar. Kalau hendak dikatakan ini cuma masalah tempatan, semua kawasan pun banjir, saya rasa ini tidak adil untuk penduduk di Tanjong Ketupat. Jadi saya mahu satu jawapan yang lebih proaktif, yang lebih tepat daripada cuma secara, cadangan yang diberi secara umum tadi.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, nampaknya, Ahli dari Jawi kurang sabar sedikit kali ini...(ketawa). Pada Dewan yang lalu, beliau lebih sabar, tetapi kali ini kurang sabar sedikit. Sebenarnya Dato' Speaker, saya ada sebut tadi bahawa memang ada projek spesifik untuk kawasan ini cuma belum siap lagi. Kita beri peluang, siap, saya kira boleh selesai, kalau tak selesai kita boleh buat lagilah. Tak selesai kita buat lagi apa yang perlu kita buat.

Ajli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Berapa jumlah peruntukan, duit pembayar cukai akan kita belanjakan? Kita tidak boleh katakan bila habis laksana satu projek dan tidak dapat mengatasi, kita buat projek lagi. Saya rasa kalau dari segi perancangan seperti ini kita tidak ada pakar di jabatan yang boleh mengatasi masalah banjir. Jadi, saya mintalah supaya Y.B dari Telok Bahang, saya telah banyak kali diberi jaminan oleh Dewan ini dan banyak lawatan juga dibuat oleh Y.B Telok Bahang, memang kerja kuat, ada buat lawatan, tetapi masih tidak dapat selesai masalah. Saya mintalah.

Tuan Speaker:

Saya ingat lagi sekali Y.B Telok Bahang kena masuk Jawi. (ketawa). Masuk pergi tengok.

Timbalan Ketua Menteri:

Saya tidak berani pergi dua kali. Dato' Speaker, projek di Tanjong Ketupat ini memang dirancang oleh pakar-pakar kita yang ada dan pada pendapat mereka memang akan menyelesaikan masalah, jadi saya cuma berpendapat, kalau masih lagi ada masalah. Pada pendapat mereka akan selesai masalah, tetapi kalau masih ada lagi, pakar kita memang pakarlah, tetapi kalau masih lagi berlaku banjir akibat perkara lain, kita akan jalankan lagi. Ini demi untuk menjaga kawasan Jawi. Kita akan buat, Dato' Speaker.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan, Ahli Kawasan Bagan Jermal.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Y.B. Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Tadi Yang Berhormat dari Telok Bahang telah menyatakan bahawa banjir yang begitu teruk berlaku akibat daripada hujan yang luar biasa. Adakah Y.B. dari Telok Bahang setuju bahawa pada hakikatnya apa yang Yang Berhormat jawab ialah *it its the act of God*. Kalau itulah dengan izin, *it its act of God*, kalau itu adalah *act of God*. Adakah Yang Berhormat setuju untuk tukar bomoh?

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, Ahli dari Bagan Jermal ini dulu cakap lain, sekarang cakap lain....(ketawa).

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Y.B. Dato' Dr. Sak Cheng Lum):

Sama, sama juga. Dulu cakap sana, sekarang tidak boleh cakap sana, cakap sini.

Timbalan Ketua Menteri:

Kita belum sampai ke peringkat untuk mencari kepakaran bomoh dalam hal ini, tetapi kalau perlu, lain kali kita adakan peruntukan khas untuk itu.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun): Bebas

Soalan tambahan.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan, Ahli Kawasan Bayan Lepas.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun): Bebas

Terima kasih Dato' Speaker. Seperti yang disentuh oleh Ahli Telok Bahang, kita telah menggunakan banyak pakar, tetapi saya pun bersimpati dengan Ahli Kawasan Jawi. Secara seriusnya, dari segi untuk Dewan di sini pun, saya pun tahulah, dulu kita pun bangkitkan isu banjir, banyak kali bukan sahaja di kawasan Jawi tetapi di seluruh kawasan. Untuk kali ini saya saja hendak tahu, jika boleh, Ahli dari Telok Bahang beritahu di Dewan Yang Mulia ini, siapakah dan nama pakar-pakar yang digunakan sehingga hari ini? Oleh sebab jika cadangan oleh pakar yang digunakan tidak boleh pakai, mungkin lain kali kita boleh tukar pakarlah. Jika kita selalu gunakan pakar yang sama dan formulanya atau cadangannya tidak boleh dipakai, tidak boleh jalan, kita mesti tukar pakar. Mungkin itu jadi masalah kepada isu ini. Oleh sebab itu saya hendak tanya soalan di sini, siapakah nama pakar-pakar yang digunakan untuk projek yang disebutkan oleh Ahli dari Kawasan Jawi. Terima kasih.

Timbalan Ketua Menteri:

Dato' Speaker, untuk projek Tebatan Banjir keseluruhannya, secara general, secara menyeluruh, pada tahun awal 90-an, 1991, pihak JAICA mengadakan kajian menyeluruh, mereka telah mengkaji sistem jalan dan juga sistem perparitan untuk mencegah banjir, kemudian diambil alih tugas ini oleh *Ming Consult* iaitu mengadakan *design* dan sebagainya. Ini bagi kawasan perbandaran Pulau Pinang. Bagi kawasan Seberang Perai, kajian-kajian kecil telah dijalankan oleh pihak USM pun ada dan pihak-pihak konsultan untuk khas projek-projek kecil. Saya perlu notis untuk mendapatkan nama-nama konsultan yang telah kita lantik untuk projek-projek kecil di banyak kawasan di Seberang Perai.

Sebenarnya di bawah Tabung Sumbangan Saliran Kawasan-kawasan-spesifik. Saya perlu notis untuk memberitahu tentang nama-nama konsultan yang telah kita lantik.

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Bayan Lepas, soalan berikutnya.

Ahli Kawasan Bayan Lapan (Y.B. Encik Lim Chien Aun): Bebas

Terima kasih Dato' Speaker, soalan saya No15.

Sebelum itu saya hendak beritahu ada sedikit pembedulan *paragraph* di bawah, akan dibaca sebagai “oleh pihak Kerajaan Negeri bagi mengatasi masalah ini dan memastikan ekonomi kembali pulih semula untuk faedah dan manfaat kepada semua rakyat. Pembedulan sahaja, *correction*.”

15. Merujuk kepada kemerosotan ekonomi yang dihadapi oleh negeri dan negara kita pada tahun dan bulan-bulan yang lalu, apakah hasil “*successful results*” yang berjaya dicapai oleh pihak Kerajaan Pulau Pinang sekarang berhubung dengan langkah-langkah yang telah dirancang dahulu oleh pihak Kerajaan Negeri bagi mengatasi masalah ini dan memastikan ekonomi kembali pulih semula untuk faedah dan memanfaatkan dan memberi semua faedah kepada rakyat?

Tuan Speaker:

Ya, akan diperbetulkan. Terima kasih.

Ketua Menteri:

Baik, pembedulan itu memang tidak mengubah maksud soalan. Dato' Speaker, seperti mana sedia maklum, krisis ekonomi Asia yang melanda negara kita adalah yang terburuk sejak Perang Dunia Kedua. Ianya berpunca daripada kegiatan spekulatif terhadap mata wang yang telah membawa keruntuhan kepada pasaran saham dan mata wang negara kita. Akibatnya ekonomi negara kita telah mengalami penguncupan 7.5 peratus pada tahun 1998. Sektor hartanah dan pembinaan dan sektor perdagangan telah mengalami kesan yang serius sekali, manakala sektor pembuatan juga terjejas oleh kekangan kredit pada tahun 1998, terutamanya bagi industri kecil dan sederhana tempatan.

Kajian oleh anak syarikat PDC yang tertumpu kepada penyelidikan sosio-ekonomi iaitu *DCT Consultancy Service Sdn. Bhd.* telah menunjukkan bahawa sektor pembinaan di Negeri Pulau Pinang pada tahun 1998 telah merosot antara 50 hingga 70 peratus dan sektor perniagaan termasuk supermarket telah merosot antara 20 hingga 30 peratus. Walau bagaimanapun, kita bernasib baik dua sektor utama negeri kita ini iaitu sektor pembuatan dan sektor pelancongan, walaupun terjejas juga tidak menghadapi kesan yang buruk sekali kerana penurunan mata wang ringgit telah meningkatkan daya saing bagi kedua-dua sektor ini. Walau bagaimanapun, pada amnya, kegawatan ekonomi telah mengakibatkan pengurangan peluang pekerjaan dan pemberhentian kerja bagi golongan-golongan tenaga manusia yang tertentu. Sejak pertengahan tahun 1998, Majlis Tindakan Ekonomi Negara telah mengambil beberapa langkah yang bernas, berani dan tegas untuk memulihkan ekonomi negara termasuk kawalan tukaran wang yang menetapkan kadar tukaran matawang ringgit kepada *dollar* Amerika. Langkah-langkah ini telah dapat menstabilkan dan menyelamatkan ekonomi negara. Pada amnya, ianya membawa kesan-kesan pemulihan yang dapat dilihat dan dikesan mulai pertengahan tahun ini.

Selaras dengan tindakan-tindakan di peringkat persekutuan, Kerajaan Negeri melalui Majlis Tindakan Ekonomi Negeri dan badan-badan berkanun terutamanya Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang (PDC) telah juga mengambil banyak langkah untuk memulihkan ekonomi negeri. Seperti yang pernah dilaporkan dalam Dewan ini terdahulu, langkah-langkah dan tindakan-tindakan yang diambil boleh dirumuskan seperti berikut:-

- (1) Memberangsangkan pembangunan sektor pembuatan,
- (2) Mempromosikan dengan legih gigih sektor pelancongan dan
- (3)- Menghidupkan dan menggiatkan semula sektor pembinaan infrastruktur dan hartanah.

Hasil daripada usaha gigih ini, ekonomi Negeri Pulau Pinang telah menunjukkan tanda-tanda pemulihan dan dijangka mencatat kadar pertumbuhan lebih kurang 5.0 peratus, berbanding dengan penguncupan sebanyak 4.2 % untuk tahun 1998. Ianya dijangka bertumbuh sebanyak 6.0

peratus atau lebih pada tahun depan dan selanjutnya. Secara lebih terperinci, langkah-langkah yang telah dan akan diambil untuk menggiatkan sektor-sektor utama negeri ini, iaitu sektor pembuatan, sektor pelancongan dan sektor pembuatan serta hasil-hasilnya adalah seperti yang dirumuskan berikut.

Dato' Speaker, sektor pembuatan yang merupakan penggerak utama kepada pertumbuhan ekonomi negeri telah diberi tumpuan yang secukupnya dalam usaha pemulihan ekonomi. Langkah-langkah yang diambil serta hasilnya adalah seperti berikut:-

- (1) Kerajaan melalui PDC telah menubuhkan 8 pasukan petugas industri yang dianggotai oleh Ketua Eksekutif syarikat-syarikat swasta yang berkenaan di bawah Majlis Perundingan Perindustrian atau Penang Industrial Council yang dipengerusikan oleh Ketua Menteri sendiri. Pasukan-pasukan Petugas ini bertindak dengan aktif untuk mengemukakan cadangan-cadangan supaya memulihkan sektor-sektor industri masing-masing. Laporan-laporan dari pasukan-pasukan petugas ini digunakan sebagai *input* untuk dikemukakan kepada MTEN di peringkat Persekutuan dan ada diantaranya terus dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri dan PDC.
- (2) Menggalakkan pelaburan semula *re-investment* secara agresif. Hasil daripada usaha-usaha ini, syarikat-syarikat sedia ada semakin kukuh dan ini dibuktikan dengan pengumuman pelaburan semula berjumlah RM7.9 billion oleh 7 syarikat-syarikat MNC sejak 1997. Daripada jumlah ini, RM3.18 billion diumumkan oleh 5 syarikat pada tahun ini. Kajiselidik separuh tahunan oleh PDC juga menunjukkan bahawa pelaburan semula oleh 322 buah kilang mencapai tahap RM3.9 billion untuk tahun 1998. Kajian bagi tempoh 6 bulan yang pertama tahun ini (Jan-Jun, 1999) menunjukkan jumlah pelaburan semula sebanyak RM1.3 billion oleh 383 buah kilang.

- (3) Di samping itu, apa yang amat menggalakkan ialah pelaburan perindustrian yang diluluskan oleh Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia atau MIDA untuk sembilan bulan pertama tahun ini, iaitu dari bulan Januari hingga ke bulan September bagi Negeri Pulau Pinang berjumlah RM4.62 billion dari 68 projek yang dapat mewujudkan lebih daripada 13,000 pekerjaan. Angka ini merupakan 38.6 peratus daripada jumlah pelaburan perindustrian yang diluluskan untuk seluruh negara yang berjumlah RM11.96 billion. Ini bermakna bahawa Negeri Pulau Pinang menduduki empat pertama untuk tahun ini dengan pelaburan perindustrian yang terbesar sekali dalam negara ini.
- (4) Mengadakan 'skim mudah pembayaran' untuk pengusaha-pengusaha yang membeli tanah perindustrian di Taman-taman Perindustrian PDC, supaya beban pembiayaan projek-projek ini dapat diringankan. Melalui tindakan ini pengusaha-pengusaha telah mendapat ruang untuk menghidupkan kembali projek-projek yang tergendala atau terbengkalai. Jualan tanah perindustrian PDC pada tahun ini telah terus meningkat bagi tempoh Jan – Sept, 1999 iaitu 25.69 ekar tanah dijual kepada 10 pengusaha, berbanding hanya 8.06 ekar tanah kepada 6 pengusaha pada tempoh yang sama tahun lalu. Di samping itu, 10 syarikat baru yang lain telah membeli kilang sedia bina PDC atau mengambil alih tanah dan kilang syarikat-syarikat lain untuk memulakan operasi mereka. 20 kilang ini bercadang melabur RM346.8 juta dan mewujudkan peluang pekerjaan sebanyak 3,820.
- (5) Skim sewa beli untuk kilang-kilang siapbina IKS telah juga membawa kesan-kesan positif kepada pemulihan sektor IKS. Skim ini disarankan kepada pengusaha-pengusaha IKS, yang diberi peluang untuk menyewa bangunan kilang PDC selama 3 tahun dan seterusnya membeli kilang tersebut pada harga yang berkurangan. Skim ini dapat membantu pihak

IKS meneruskan operasi mereka dengan jumlah kos yang berkurangan dan membantu aliran wang mereka. Sejak dilancarkan pada awal tahun 1999, sejumlah 12 kilang telah diperuntukkan.

- (6) Melalui sistem *Job Link*, Kerajaan berjaya menempatkan pekerja-pekerja yang diberhentikan oleh syarikat-syarikat yang mengalami masalah. Bagi tempoh bulan November tahun 1998 hingga bulan Oktober tahun 1999, sejumlah 1,875 jawatan berjaya dipenuhi melalui sistem ini.

Adalah dijangkakan bahawa peningkatan aktiviti-aktiviti di sektor pembuatan ini akan menguatkan dan mempertingkatkan permintaan untuk perkhidmatan-perkhidmatan yang berkaitan dan seterusnya boleh membawa kepada peningkatan di sektor perkhidmatan dan sektor pembinaan. Sikap pro-aktif serta pro-bisnes yang diambil oleh Kerajaan Negeri terhadap sektor pembuatan telah banyak menyumbang kepada proses pemulihan ekonomi.

Sektor pelancongan merupakan sektor yang kedua pentingnya untuk ekonomi Negeri Pulau Pinang dalam menyumbang kepada perolehan tukaran asing di samping meningkatkan peluang pekerjaan, pendapatan dan pelaburan. Tindakan-tindakan yang telah dan sedang diambil untuk menggalakkan pertumbuhan sektor ini adalah seperti berikut:-

- (1) Meneruskan usaha menggalakkan pelancongan di peringkat domestik, serantau dan seluruh dunia dengan menjalin kerjasama dan hubungan rapat dengan Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan Malaysia, Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia, syarikat-syarikat penerbangan, negeri-negeri Wilayah Utara di samping mengambil bahagian di dalam eksposisi, pameran dan seminar di dalam dan luar negara anjuran Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia. Selain daripada itu, mengemaskinikan maklumat bagi media, penulis dan agen pengembaraan dan *wholesaler* pelancongan di seluruh dunia

melalui bahan-bahan percetakan dan kolateral pelancongan, artikel-artikel rencana dan sokongan advertorial termasuk mengadakan *outdoor advertising* di samping menyelaraskan lawatan-lawatan pengenalan *familiarisation tour* bagi mereka.

- (2) Menerus bahkan mempertingkatkan lagi usaha-usaha mengelola acara-acara tahunan pelancongan sebagai satu usaha tambahan yang penting dalam membantu keseluruhan usaha promosi dan pameran.
- (3) Melipatgandakan usaha-usaha promosi dan pemasaran di pasaran-pasaran utama seperti United Kingdom, Australia, Jepun, Singapura, Hong Kong, Taiwan di samping berusaha menembusi pasaran-pasaran berpotensi seperti negara-negara Timur Tengah, Republik Rakyat China, India dan Pakistan. Usaha-usaha tersebut telah menunjukkan perkembangan yang memberangsangkan terutamanya dari United Kingdom dan Australia manakala pasaran-pasaran yang baru ditembusi seperti negara-negara Timur Tengah dan Republik Rakyat China juga telah menghasilkan peningkatan yang positif. Tumpuan akan terus diberikan terhadap pasaran-pasaran strategik bagi memastikan kedudukan Negeri Pulau Pinang terus kukuh sebagai destinasi pelancongan, persidangan dan pameran yang diminati.
- (4) Meneruskan usaha membangunkan produk-produk pelancongan bagi *ecotourism* dan *agrotourism* di samping menembusi pasaran (MICE) *Meeting Incentive Convention and Exhibition* yang dijangka akan berkembang dan mendatangkan hasil yang lebih tinggi.
- (5) Mengadakan program 'Tahun Melawat Pulau Pinang '99' dan menyediakan pakej-pakej pelancongan yang baru untuk pasaran domestik dan antarabangsa dalam usaha untuk terus meletakkan Pulau Pinang sebagai destinasi pelancongan terunggul di alaf yang akan datang.

- (6) Mengambil langkah membaikpulih dan menukarguna beberapa buah bangunan warisan dan bersejarah serta memulihara bangunan-bangunan lain di pusat bandaraya Georgetown untuk mengekalkan nilai warisan dan sejarah negeri, di samping mewujudkan peluang dan aktiviti-aktiviti ekonomi yang baru.

Antara kejayaan yang boleh dilihat secara langsung berikutan tindakan-tindakan yang telah diambil dalam usaha meningkatkan pertumbuhan sektor pelancongan adalah seperti berikut:

- (1) Kejayaan mewujudkan penerbangan tempahan (*charter flights*), terutamanya dari Amsterdam (Holland), negara-negara Scandinavia dan Australia.
- (2) Kejayaan membantu sektor swasta mewujudkan empat buah hotel yang beroperasi pada tahun 1998, iaitu Evergreen Laurel, Cititel, Sunway Hotel (Seberang Jaya) dan Plaza Utama Hotel (Bukit Mertajam), dan pada tahun 1999 pula, Hotel Northam All Suite, Hotel 1926 dan Hotel Vistana telah memulakan operasi. Hotel-hotel yang membuat bangunan tambahan *expansion* ialah Hotel Equatorial dan City Bayview, manakala Hotel Lone Pine telah membuat pengubahsuaian.
- (3) Kejayaan mencatatkan jumlah ketibaan pelancong pada tahun 1998 sebanyak 3.25 juta, iaitu peningkatan sebanyak 2.65 peratus berbanding dengan 3.17 juta pada tahun 1997. Anggaran pendapatan yang diperolehi melalui ketibaan pelancong bagi tahun 1998 secara keseluruhannya adalah lebih kurang RM3.37 billion. Begitu juga, sehingga pertengahan tahun 1999, jumlah ketibaan pelancong telah meningkat sebanyak 2.37 peratus berbanding dengan tempoh yang sama dalam tahun 1998, iaitu sebanyak 1.60 juta berbanding dengan 1.56 juta. Adalah dijangka ketibaan pelancong bagi separuh tahun kedua ini akan terus meningkat.

Langkah-langkah yang gigih telah diambil untuk memulihkan sektor pembinaan dan hartanah yang mengalami penguncupan yang amat serius adalah seperti berikut:-

- (1) Bekerjasama dengan Persatuan Pemaju Perumahan atau HDA untuk mengadakan kempen pemilik rumah yang diadakan pada 12 Disember 1998 sehingga 11 Januari 1999 dan kemudiannya pada 29 Oktober 1999 sehingga 7 Disember 1999 masing-masing. Dua kempen ini agak berjaya di mana nilai hartanah melebihi RM312 juta dan RM232 juta berjaya dijual pada kempen yang pertama dan kedua masing-masing. Ini bermakna nilai hartanah yang dapat dijual melalui dua kempen ini adalah lebih daripada RM544 juta.
- (2) Atas permintaan para pembeli atau pemaju, Kerajaan Negeri telah, sedang dan akan terus membantu pemaju yang menghadapi masalah kewangan dan teknikal untuk menyelesaikan masalah mereka supaya projek pembinaan mereka dapat dihidupkan semula. Langkah yang diambil termasuk mengadakan perundingan dengan Syarikat Perumahan Negara dan Bank Negara Malaysia. Di samping itu, Kerajaan Negeri telah mengemukakan cadangan kepada Kerajaan Persekutuan supaya menghidupkan semula atau menubuhkan Tabung Pemulihan Perumahan Terbengkalai atau TPPT untuk mengambil alih projek-projek terbengkalai yang tidak dapat dihidupkan semula melalui kaedah biasa.
- (3) PDC sebagai satu agensi pembangunan utama Kerajaan Negeri telah mengambil langkah-langkah untuk memberi diskaun atas harga jualan projekkediaman dari 10 - 26 peratus dan projek

komersial sebanyak 20 - 25 peratus. Melalui kaedah ini, PDC telah berjaya menjual 213 unit kediaman dengan nilai harta RM30.0 juta.

Selain daripada itu, sepertimana yang diuraikan dalam Ucapan Tuan Yang Terutama Yang Di Pertua Negeri pada pagi tadi, langkah-langkah konkrit telah juga diambil untuk mempergiatkan lagi sektor pertanian untuk menampung keperluan makanan negeri ini dan untuk dieksport supaya memperolehi tukaran asing bagi negara. Usaha telah diambil untuk mempertingkatkan juga industri asatani dan perdagangan asatani.

Bolehlah dirumuskan bahawa langkah-langkah yang telah diambil pada amnya bukan sahaja telah berjaya untuk memulihkan ekonomi, tetapi dapat meletakkan asas yang lebih kukuh dan berketahanan lagi untuk pertumbuhan lestari selanjutnya supaya dapat mendatangkan manfaat dan faedah untuk rakyat jelata negeri ini.

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya Yang Berhormat Kawasan Sungai Bakap...
(gangguan.)

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun): Bebas

Soalan tambahan.

Tuan Speaker :

Ya, Y.B. Kawasan Bayan Lepas, soalan tambahan.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Y.B. Encik Lim Chien Aun): Bebas

Terima kasih Dato' Speaker, merujuk kepada apa yang dikatakan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri saya gembiralah atas apa yang kita dapat sebagai hasil tetapi yang pentingnya jika saya boleh tanya di sini, apakah boleh dikatakan manfaat atau faedah yang *realistic* dengan izin kepada rakyat yang kita boleh katakan nikmati pada masa ini oleh sebab dulu kita menghadapi masalah mengenai dengan kemerosotan ekonomi di mana banyak orang tidak dapat naik gaji contohnya banyak yang kena menukar kerja dan pada masa ini dapat lagi kerja tetapi tidak menaiki taraf pekerjaannya, mengenai gaji dan lain-lain dan saya hendak tahu pada masa ini adakah kajian dibuat atas keseluruhan rakyat khususnya pekerja-pekerja atas manfaat dari segi tambahan gaji ataupun dari segi aspek *employment sector*, sektor pekerjaan? Adakah tambahan bilangan pekerja pun pada masa ini?

Ketua Menteri:

Saya ingat kita semua mesti memahami bahawa kegawatan ekonomi yang melanda negara kita termasuk juga Negeri Pulau Pinang adalah yang amat serius sekali sejak Perang Dunia Kedua. Di negara-negara lain seperti negara-negara jiran kita berjuta-juta orang menganggur, tetapi di negara kita Malaysia dan khususnya di Negeri Pulau Pinang tidak timbulnya masalah pengangguran, di sebaliknya dalam tempoh dua tahun kebelakangan ini masih ada kilang-kilang tertentu yang memerlukan tenaga pekerja tetapi tidak dapat tenaga pekerja dan telah memohon kepada Kerajaan Pusat untuk mengupah pekerja asing sepanjang dua tahun ini. Oleh itu, saya boleh dengan bangganya mengatakan bahawa manfaat yang realistik kepada rakyat ialah mereka dapat menukarkan kerja atau bagi mereka yang diberhentikan kerja oleh kilang-kilang tertentu tidak menghadapi masalah untuk mendapatkan kerja baru. Di samping itu, mungkin ada juga yang dapat menikmati kenaikan gaji. Tetapi pada amnya, saya ingat kita semua bersyukur kerana tidak ada masalah pengangguran dan pembuangan kerja secara besar-besaran.

Di samping itu, angka-angka yang telah saya berikan mengenai pelaburan baru dan pelaburan semula telah dapat mengwujudkan pekerjaan-pekerjaan yang baru misalnya projek, 68 projek yang baru saya diluluskan oleh MIDA dapat mengwujudkan lebih daripada 13 ribu pekerjaan dengan begitu sahaja. Ini tidak mengira lagi pelaburan semula ataupun pelaburan tambahan yang dibuat oleh kilang-kilang sediada. Oleh itu, pada pendapat saya kita memang telah berusaha dan dapat hasil yang boleh dikatakan amat menggalakkan apalagi pada tahun ini dari segi angka pelaburan yang diluluskan oleh MIDA, Negeri Pulau Pinang menduduki tempat yang pertama di mana 38% daripada pelaburan yang diluluskan oleh MIDA untuk seluruh negara datangnyanya dari Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang):

Penjelasan Dato' Speaker.

Tuan Speaker :

Penjelasan ke, soalan tambahan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang): Bebas

Penjelasan sahaja.

Tuan Speaker :

Penjelasan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang): Bebas

Dato' Speaker, tentang matlamat Kerajaan Negeri untuk menarik sebanyak 4 juta pelancong ke Pulau Pinang, hanya 1.56 juta telah datang. Adakah ini menunjukkan kelemahan dan mesti buat-kajianlah saya tahu Y.A.B. Tan Sri yang pandai buat kajian, kaji kajian itulah dan yang kedua, iaitu usaha Kerajaan untuk menggalakkan industri pembinaan atau *construction industry*. Hanya melalui berapa *defect* yang digalakkan oleh HDA sahaja, ini tidak cukuplah. Langkah-langkah positif mana untuk

menggalakkan industri pembinaan yang nampak sedikit. Oleh itu, saya haraplah pihak yang berkuasa mesti ambil perhatian jangan kasi *leap service* sahaja, cakap-cakap sahaja tetapi usaha konkrit mesti dinampak oleh rakyat, apakah langkah positif untuk menggalakkan industri berkenaan. Sila tunjuk.

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Bayan Lepas, kira itu soalan tambahan, minta maaf, Datok' Keramat. Soalan tambahan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang): Bebas

Penjelasan sahaja. Y.A.B. punya jawapan tidak ada, memberi jawapan yang tidak puas hati.

Ketua Menteri :

Dato' Speaker, saya memang tahu saya tidak dapat memuaskan hati semua orang tetapi saya percaya saya sudah memberi angka-angka yang cukup lengkap walaupun saya boleh beri angka-angka yang lebih terperinci lagi tetapi ianya mungkin akan mengambil masa yang sangat panjang.

Mengenai perkara yang pertama untuk sektor pelancongan, memang betul bahawa sasaran ataupun *target* yang ditetapkan untuk Tahun Melawat Pulau Pinang ialah 4 juta tetapi kita mencapai 1.6 juta untuk separuh tahun yang pertama. Tetapi seperti yang saya telah sebutkan tadi untuk separuh tahun yang kedua kita menjangka bahawa bilangan ini akan meningkat, tetapi saya bukan hendak memberi alasan kita hendaklah mengakui bahawa apa yang berlaku telah menjejaskan pelancongan seluruh negara iaitu krisis Virus Nipah yang telah diheboh-hebohkan dalam media massa antarabangsa selama 2 bulan. Sebenarnya telah menjejaskan usaha kita untuk promosi pelancongan.

Yang kedua untuk industri pembinaan saya ingin memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa sektor pembinaan dan hartanah merupakan lebih kurang 4 peratus daripada keluaran dalam negeri kasar negeri kita, *it's about 4 percent* dan sektor ini memang bergantung kepada

taraf ataupun tahap pembangunan dan pertumbuhan ekonomi apabila ekonomi merosot kerana gawat maka industri pembinaan yang terjejas sekali. Ini tidak dapat dinafikan begitu juga di negeri-negeri lain termasuk di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Memang *property fair* itu sudah amat berhasil, RM500 juta penjualan hartanah boleh dikatakan sesuatu pencapaian yang amat besar. Di samping itu, melalui pengerakkan sektor-sektor lain misalnya sektor pembinaan di mana kilang-kilang baru akan dibina dan juga pembangunan infrastruktur seperti jalan dan sebagainya maka ini akan menyumbang kepada pemulihan industri pembinaan secara konkrit dan saya percayalah kita mesti juga mengambil hakikat bahawa sekarang ini wujudnya bekalan yang jauh melebihi permintaan *supply far exceeding demand* dalam sektor hartanah khasnya untuk ruang komersial dan ruang pejabat di dalam negeri kita ini yang begitu serius oleh itu untuk memulihkan sektor pembinaan bukanlah sesuatu yang senang dan merupakan satu cabaran Kerajaan Negeri akan terus berusaha untuk menanganinya.

Tuan Speaker :

Soalan berikut, Ahli Kawasan Sungai Bakap.

Ahli Kawasan Sungai Bakap (Y.B. Encik Lai Chew Hock):

Dato' Speaker, soalan saya No.16.

16. 16. Adakah Kerajaan bercadang untuk menyediakan satu tapak yang sesuai untuk membina kediaman rasmi Pegawai Daerah supaya tapak kediaman rasmi lama dapat digunakan untuk pembesaran Hospital Sungai Bakap yang kini tidak dapat menampung pesakit-pesakit yang kian bertambah?

17.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Y.B. Dato' Haji Abdul Rashid bin Abdullah):

Dato' Speaker, terdapat 2 buah kuarters Kerajaan di kawasan kediaman Pegawai Daerah Seberang Perai Selatan di Sungai Bakap iaitu No. J 13 Jalan Besar Sungai Bakap dan juga No. J 12 Jalan Besar Sungai Bakap yang diduduki sendiri oleh Pegawai Daerah dan juga Penolong

Pegawai Daerah. Kedua-dua rumah ini akan terus digunakan sebagai kuarters Kerajaan iaitu sebagai rumah Pegawai Daerah dan rumah Penolong Pegawai Daerah Seberang Perai Selatan dan ianya akan terus diselenggarakan oleh Jabatan Kerja Raya Seberang Perai Selatan. Oleh itu, sehingga kini Kerajaan Negeri tiada mempunyai apa-apa cadangan untuk kawasan perumahan Pegawai Daerah ini digunakan untuk tujuan membesarkan untuk tujuan pembesaran hospital daerah Sungai Bakap.

Tuan Speaker:

Soalan berikut Ahli Kawasan Kampong Kolam.

Ahli Kawasan Kampong Kolam (Y.B. Encik Lim Gim Soon):

Dato' Speaker, soalan saya No. 17.

17. Bolehkan YAB. Ketua Menteri memberi penjelasan tentang bilangan projek perumahan kos sederhana rendah yang terbengkalai? Apakah bantuan yang diberi kepada pembeli-pembeli rumah berkenaan? Mengenai RM100 juta yang diperuntukkan oleh Kerajaan Negeri dan Persekutuan, apakah keputusan untuk menggunakan wang tersebut? Adakah wang peruntukan daripada Kerajaan Persekutuan telah diterima oleh Kerajaan Negeri.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Y.B. Dato' Haji Abdul Rashid bin Abdullah):

Dato' Speaker, secara keseluruhannya sehingga 30hb. November tahun 1999 terdapat sebanyak 14 projek perumahan yang terbengkalai. Daripada jumlah ini 9 projek perumahan adalah terdiri daripada projek rumah kos rendah dan 5 projek lagi adalah rumah kos sederhana rendah. Daripada 5 projek kos sederhana rendah, 2 projek didapati lewat tetapi masih mempunyai kemajuan di tapak projek iaitu projek Blue Wagon Sdn. Bhd. di Seberang Perai Utara dan projek Gelanggang Kemilau di Daerah Timur Laut. Hasil dari pemantauan yang dibuat oleh Bahagian perumahan Kerajaan Negeri, ada 3 projek yang terbengkalai telah menunjukkan kemajuan di mana ianya dihidupkan kembali seperti projek Desa Jawi, di Seberang Perai Selatan, Telok Indah di Seberang Perai Tengah dan Interlink di Telok Ayer Tawar, Seberang Perai Utara.

Ini telah meninggalkan bahawa sebanyak 3 projek kos sederhana rendah *low medium cost* (LMC) yang terbengkalai di mana 2 projek di Daerah Timur Laut iaitu Taman Hijau ataupun (Gelanggang Kemilau) oleh Penas Group Sdn. Bhd. yang mempunyai sebanyak 2225 unit juga Taman Sri Semarak oleh Pemaju Chup Seng Sdn. Bhd. sebanyak 480 unit manakala satu lagi projek ialah di Taman Telok Indah oleh Penas Group Sdn. Bhd. sejumlah 962 unit. Berbagai langkah telah diambil oleh Kerajaan Negeri iaitu mengadakan perbincangan dengan pemaju bagi menangani masalah-masalah yang dihadapi dan memberikan beberapa kelonggaran pada pihak pemaju bagi meringankan masalah mereka. Sehingga kini ketiga-tiga projek telahpun dihidupkan semula dan bagi projek di Seberang Perai Tengah. Pembeli dijangka akan dapat menduduki rumah mereka pada tahun 2000.

Berkaitan dengan peruntukan RM100 juta oleh Kerajaan Negeri dan Persekutuan iaitu terdiri daripada Kerajaan Pusat RM100 juta dan akan diterima tahun hadapan RM200 juta dan selanjutnya bergantung kepada penggunaan yang boleh di *pro-down* atau didapatkan mengikut masa. Walau bagaimanapun cadangan penubuhan tabung ini akan dibentangkan dalam sidang Dewan kali ini. Jadi Dato' Speaker saya ingat berkaitan peruntukan RM100 juta ini kita tunggu sehingga kita dapat dibentang dengan jelas melalui pembentangan penubuhan satu tabung di mana akan juga akan diterangkan kaedah-kaedah penggunaannya di dalam sidang Dewan kali ini.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan, Kampong Kolam.

Ahli Kawasan Kampong Kolam (Y.B. Encik Lim Gim Soon):

Saya hendak tanya bolehkah kita guna bantuan Persekutuan RM100 juta untuk menyelamatkan projek-projek terbengkalai? Satu lagi saya hendak tanya bolehkah kita guna bantuan Persekutuan sebanyak RM100 juta untuk membina lebih banyak rumah kos rendah di pusat bandar untuk mengambil tanah MPPP kepada penyewa-penyewa yang terjejas dengan Akta Kawalan Sewa?

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Y.B. Dato' Haji Abdul Rashid bin Abdullah):

Dato' Speaker, kedua-dua cadangan itu tidak dapat kita buat tetapi saya hendak cadangkan Dato' Speaker, biarlah kita tunggu sehingga dibentangkan cadangan sekim khas yang disediakan yang akan dibentangkan dalam sidang Dewan ini kelak.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang): Bebas

Soalan tambahan.

Tuan Speaker:

Ya, soalan tambahan, Ahli Datok Keramat.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang): Bebas

Saya ingin tahu mengapa Penasihat Undang-undang tidak dijemput atau diterima kalau diberi perjanjian di antara Kerajaan Negeri dengan pemaju yang mendapat projek penswastan itu yang menggunakan tanah-tanah Kerajaan Negeri. Mengapakah Kerajaan tidak boleh mengambil alih projek itu selepas projek tersebut terbengkalai atau pada satu tempoh masa selepas dia terbengkalai. Kalau ada satu terma atau syarat yang tertentu, saya ingat kita bolehlah melalui proses undang-undang kita boleh serta merta *move in and take over the project*. Kalau ini tanah Kerajaan atau tanah Kerajaan Tempatan tetapi mesti ada perlindungan undang-undang. Oleh itu, saya harapkan mendapat penjelasan daripada Penasihat Undang-undang kalau boleh atau EXCO yang bertanggungjawab. Terima kasih.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, izinkan saya memberikan penjelasan. Saya ingat ini hendaklah difahami oleh semua pihak terutamanya peguam iaitu projek swasta itu memang dimiliki oleh pemaju ataupun pemilik tanah. Sekiranya mereka menghadapi masalah, itu merupakan masalah di antara mereka dengan bank dan kecuali dengan penglibatan Bank Negara, Kerajaan Negeri tidak boleh masuk sesuatu projek dengan begitu sahaja. Ianya memerlukan banyak proses dan oleh itu kita memerlukan penglibatan Kerajaan Pusat dan Bank Negara untuk menghidupkan semula projek-projek seumpama ini. Walau bagaimanapun, dengan adanya kuasa

daripada Bank Negara pun bukan semua projek dapat dihidupkan. Ini bergantung kepada keadaan kewangan setiap syarikat yang terlibat itu dan bukanlah senang kerana itu projek swasta bukan projek Kerajaan. Kita jangan mengelirukan isu.

Tuan Speaker:

Penjelasan Datok Keramat?

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang): Bebas

Penjelasan Dato' Speaker. Projek yang saya tanya itu bukan projek swasta. Projek yang melibatkan tanah Kerajaan atau tanah MPPP yang kalau menghadapi masalah kewangan yang terbengkalai, bolehkah Penasihat Undang-undang beritahu boleh masuk satu syarat *to prevent that*. Kalau belum jadi, *in future* untuk masa depan, satu syarat iaitu menjaminkan hak pembayar cukai, hak Kerajaan Negeri supaya Kerajaan Negeri boleh masuk mengambil alih projek ini dengan serta mereta selepas tiga puluh hari atau apa-apa yang tidak menjalankan kerja itu. Ini hanya satu cadangan, kalau belum jadi ini baguslah. Kalau belum jadi, mesti buat penjelasan. Terima kasih.

Tuan Speaker:

Ya, siapa hendak jawab?

Ketua Menteri:

Saya ingat setakat ini tidak ada projek seumpama ini. Dahulu projek yang pernah dilaksanakan oleh HAMNA misalnya ianya sebenarnya merupakan penjualan tanah Kerajaan kepada syarikat itu dengan syarat-syarat supaya dibina perumahan kos rendah dan sekiranya projek seumpama ini menghadapi masalah, ianya juga ada had-had yang tertentu. Ini bergantunglah kepada perjanjian dan juga cara penswastaan.

Tuan Speaker:

Ahli Kawasan Datok Keramat, soalan berikutnya.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Encik Lim Boo Chang): Bebas

Dato' Speaker, soalan saya nombor 19.

19. Berapakah kes pengangguran yang telah dikendalikan oleh *Joblink* bagi 12 bulan yang lalu? Berapa ramaiakah penganggur yang telah mendapat pekerjaan melalui perkhidmatan tersebut?

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Y.B. Dato' Dr. Toh Kin Woon):

Dato' Speaker, satu unit telah ditubuhkan tidak lama selepas tercetusnya kegawatan ekonomi pada Julai 1997 untuk membantu pekerja-pekerja yang diberhentikan kerja mendapat kerja baru dan majikan mengisikan jawatan-jawatan kosong. Justeru itu, *Joblink Unit* memainkan peranan sebagai suatu unit penyelarasan antara pekerja-pekerja yang diberhentikan dan majikan yang ingin mengambil pekerja-pekerja baru. Agensi-agensi yang terlibat di dalam *Joblink Unit* ialah Jabatan Tenaga Rakyat, Jabatan Buruh dan Jabatan Imigresen dengan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang sebagai urusetia. Jadi *Joblink Unit* tidak ditubuhkan untuk mengendalikan kes-kes pengangguran dan menangani masalah pengangguran pada keseluruhannya semata-mata tetapi membantu dengan seberapa yang boleh pekerja-pekerja yang diberhentikan akibat kegawatan ekonomi mendapat pekerjaan yang baru. Bagi tempoh November 1998 hingga Oktober 1999, *Joblink Unit* telah berjaya menempatkan seramai 1,875 orang yang diberhentikan kerja dan berdaftar dengan *Joblink Unit* ke dalam pekerjaan baru melalui sesi temuduga.

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya, Ahli Kawasan Air Itam.

Ahli Kawasan Air Itam (Y.B. Encik Lye Siew Weng):

Dato' Speaker, soalan saya No. 20.

20. Usaha membentuk sebuah masyarakat penyayang merupakan satu agenda yang amat penting bagi Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Akan tetapi, sehingga hari ini, Kerajaan Negeri Pulau Pinang masih belum mendirikan *half-way house* yang dijanjikan oleh Ketua Menteri pada sidang Dewan yang lalu. Kenapakah projek ini masih belum dijalankan? Berkenaan masalah golongan tua, bolehkah Kerajaan Negeri memberi penjelasan tentang usaha yang dijalankan untuk membantu orang-orang tua yang sakit dan tidak ada anak cucu untuk menjaga mereka? Adakah Kerajaan Negeri bercadang untuk mendirikan rumah sakit orang-orang tua bagi tujuan ini?

Ahli Kawasan Perai (Y.B. Dato' Dr. Rajapathy a/l Kuppusamy):

Dato' Speaker, seakan ini ialah ada dua bahagian:-

- (a) Kerajaan Negeri telah mengambil maklum mengenai dengan cadangan untuk menubuhkan sebuah rumah perantaraan kepada bekas pesakit jiwa lebih-lebih lagi terdapat seramai 112 orang pesakit di Negeri Pulau Pinang pada tahun 1998 seperti berikut mengikut laporan Jabatan Kebajikan Masyarakat.

Daerah	Tahun 1998				
	Melayu	Cina	India	Lain	Jumlah
Timur Laut	20	23	36	4	83
Barat Daya	1	-	1	-	2
Seberang Perai Utara	10	4	5	-	19
Seberang Perai Tengah	-	2	6	-	8
Seberang Perai Selatan	-	-	-	-	-
JUMLAH	31	229	48	4	112

Untuk tujuan tersebut, usaha telah dibuat bagi mengenal pasti sebuah kuarters Kerajaan yang sesuai di daerah-daerah untuk tujuan ini. Walau bagaimanapun, adalah didapati bahawa bekas bangunan lama Hospital Daerah Butterworth lebih sesuai untuk projek ini. Oleh itu, Kementerian Kesihatan Malaysia telah dihubungi untuk mendapatkan pandangan dan kebenaran mereka terdapat cadangan untuk menambahkan rumah perantaraan di bekas Hospital Daerah Butterworth sebelum projek ini dapat diteruskan.

- (b) Kerajaan melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat akan membantu orang-orang tua yang sakit tidak berwaris untuk mendapat penjagaan sewajarnya. Untuk tujuan tersebut, rumah orang tua uzur yang terdapat di Jalan Masjid Negeri telahpun menyediakan perkhidmatan ini.

Selain itu, bagi orang-orang tua yang sakit dan melarat boleh dipindahkan ke rumah Ehsan Kuala Kubu Baru bagi tujuan yang sama.

Dalam menganjurkan program kebajikan kepada orang-orang tua, tanggungjawab ini tidak seharusnya diserahkan kepada Kerajaan semata-mata malah Pertubuhan NGO adalah digalakkan memainkan peranan yang penting.

Di Negeri Pulau Pinang, terdapat enam buah institusi orang tua yang menyediakan perkhidmatan kepada orang-orang tua.

Rumah Orang Tua Jubli Perak, Sungai Dua.

Rumah Orang Tua Uzur, Jalan Masjid Negeri.

Rumah Orang Tua Little Sister Of The Poor, Batu Lanchang.

Rumah Orang Tua Permatang Tinggi, Bukit Mertajam.

Rumah Orang Tuan Islam Tak Berwaris, Permatang Tok Gelam.

Rumah Orang Tuan Islam Tak Berwaris, Kubang Semang.

Sebagai makluman Kerajaan Negeri dijangka menyediakan peruntukan sebanyak RM233,360.00 untuk membiayai perbelanjaan penggajian kakitangan, bil-bil utiliti serta makan minum untuk 30 orang pesakit. Terima kasih.

Tuan Speaker:

Soalan yang berikut, Ahli Kawasan Berapit.

Ahli Kawasan Berapit (Y.B. Encik Lau Chiek Tuan):

Yang Berhormat Dato' Speaker, soalan saya No. 21.

21. Nyatakan jumlah pemohon bagi perumahan kos rendah Projek P.P.R. Sungai Rambai mengikut pecahan kaum.

(a) Sila beritahu bilangan unit Perumahan Kos Rendah Projek P.P.R. Sungai Rambai yang telah ditawarkan kepada pemohon.

(b) Apakah syarat yang diperlukan untuk memperolehi tawaran tersebut? Adakah latarbelakang pemohon disiasat dengan teliti sebelum diberi tawaran?

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Y.B. Dato' Haji Abdul Rashid bin Abdullah):

Dato' Speaker, jumlah pemohon rumah PPR Sungai Ramai mengikut pecahan kaum adalah seperti berikut:-

Bumiputera	-	800
China	-	735
India dan Lain-lain	-	156
Jumlah	=	1,691

Bilangan yang telah dan akan ditawarkan mengikut kaum ialah seperti berikut:-

Kaum	Bil. Telah ditawarkan	Dalam Proses Penawaran	% Kuota
Bumiputera	265	145	45%
Cina	261	149	45%
India/Lain-lain	24	68	10%
Jumlah	550	362	

Dato' Speaker, syarat-syarat yang diperlukan bagi memperolehi tawaran rumah PPR Sungai Rambai ini adalah seperti berikut :-

- (1) Mestilah warganegara Malaysia.
- (2) Pendapatan seisi rumah tidak melebihi RM750.00 sebulan.
- (3) Mempunyai ahli keluarga yang ramai.
- (4) Berkemampuan untuk membayar sewa.
- (5) Setinggalan-setinggalan yang terlibat dengan projek Kerajaan.
- (6) Tinggal berdekatan dan lama di projek yang dimajukan.

Latar belakang pemohon khususnya mengenai pendapatan adalah aspek yang penting dan diambil perhatian dalam menentukan permohonan-permohonan yang layak. Oleh itu, semua pemohon adalah dikehendaki mengisi borang maklumat serta membuat akuan bersumpah. Latar belakang pemohon akan diteliti melalui maklumat yang diberikan itu dan pertimbangan hanya akan dibuat kepada mereka yang memenuhi syarat-syarat kelayakan sahaja. Unit yang diperuntukkan akan ditarik balik sekiranya pemohon didapati memberikan maklumat yang palsu.

Ahli Kawasan Berapit (Y.B. Encik Lau Chiek Tuan):

Soalan tambahan.

Tuan Speaker:

Soalan tambahan.

Ahli Kawasan Berapit (Y.B. Encik Lau Chiek Tuan):

Adakah Bahagian Perumahan menerima pengaduan berkenaan dengan pembahagian rumah di sini?

Ahli Kawasan Sungai Acheh (Y.B. Dato' Haji Abdul Rashid bin Abdullah):

Setakat yang kita dapat inilah tawaran yang kita berikan dan aduan-aduan atas tawaran ini kita tidak dapat secara rasmi.

Tuan Speaker:

Itu soalan tambahan dari Y.B. Kawasan Berapit. Soalan berikutnya Ahli Kawasan Sungai Dua.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Y.B. Encik Jasmin bin Mohamed)

Dato' Speaker, soalan saya No. 22.

22. Beratus-ratus hektar tanah sawah telah musnah dalam banjir yang berlaku pada bulan Oktober 1999. Berapakah peruntukan yang disediakan oleh Kerajaan bagi membantu petani dalam memulihkan tanaman padi di negeri ini?

Ahli Kawasan Penaga (Y.B. Dato' Haji Azhar bin Ibrahim):

Seperti Yang Berhormat sedia maklum bahawa banjir yang berlaku pada Oktober 1999 telah menyebabkan berbagai kerosakan khususnya kemusnahan terhadap tanaman padi. Walau bagaimanapun, tidak kesemua kawasan padi yang ditenggelami banjir mengalami kerosakan. Sehubungan itu, untuk menilai dan mengenal pasti kerosakan sebenar yang dialami oleh para petani terlibat, satu bancia terperinci telah dilaksanakan oleh Jabatan Pertanian Negeri. Bancia tersebut kini di peringkat akhir pelaksanaan dan dijangka siap pada akhir tahun ini. Berdasarkan laporan, bancia tersebut kelak peruntukan sewajarnya untuk membantu para petani akan disediakan.

Tuan Speaker:

Soalan berikutnya, Ahli Kawasan Bertam.

Ahli Kawasan Bertam (Y.B. Encik Hilmi bin Haji Abdul Rashid):

Soalan saya No. 23.

23. Adakah pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai mempunyai cadangan untuk membina tempat perhentian bas dan teksi di pekan Kepala Batas.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Majlis Perbandaran Seberang Perai ataupun MPSP telah mempunyai cadangan untuk membina tempat perhentian bas dan teksi di Pekan Kepala Batas. Perkara ini sedang diteliti dalam kajian Rancangan Tempatan Kepala Batas.

Tuan Speaker:

Soalan berikut, Ahli Kawasan Telok Kumbar.

Ahli Kawasan Telok Kumbar (Y.B. Tuan Syed Amerruddin bin Dato' Syed Ahmad):

Dato' Speaker, soalan saya No. 24.

24. Sila nyatakan tanah-tanah kepunyaan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang yang sekarang ini dipegang sementara oleh Kerajaan Negeri?

Setakat ini berapakah lot tanah kosong yang (belum digunakan) telah dipajakkan kepada syarikat swasta? Jika ada, berapa lamakah tempoh masa yang disyaratkan? Sila senaraikan nama syarikat-syarikat yang berjaya dan nyatakan syarikat yang berdaftar dan bukan berdaftar di Pulau Pinang.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, sehingga kini terdapat 7,444.73 ekar tanah yang telah diambil balik dan dibiayai oleh Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang tetapi masih dipegang sementara oleh Kerajaan Negeri. Dari jumlah tersebut, 629.78 ekar adalah terletak di Bahagian Pulau dan 6,814.95 ekar di Seberang Perai.

Sementara itu, pada masa ini terdapat lima bidang tanah PDC yang kosong yang telah disewakan kepada lima syarikat dan individu. Dengan jumlah keluasan keseluruhannya 4,223.8 ekar. Daripada lima penyewa tersebut, hanya satu syarikat sahaja yang bukan berdaftar di Pulau Pinang iaitu Syarikat Perkhidmatan Pertanian Bersekutu Sdn. Bhd. yang beralamat di Taiping, Perak. Ini adalah kerana syarikat ini adalah syarikat yang dipilih daripada tawaran tender terbuka untuk menguruskan ladang kelapa sawit yang dimiliki oleh PDC di Batu Kawan selepas PDC mengambil alih ladang Batu Kawan. Senarai yang penuh adalah seperti berikut:-

- (1) Tanah seluas seekar di kawasan tebus guna Bayan Lepas diberi TOL kepada sebuah syarikat Jiran Tegas Sdn. Bhd. yang beralamat di Pulau Pinang untuk menaik dan melonggokkan pasir.
- (2) Kawasan kelapa sawit di Bukit Minyak seluas 290 ekar disewa selama tiga tahun kepada Koperasi Industri Kg. Labuh Banting yang beralamat 5630 Mukim 13, Kg. Labuh Banting, Padang penora, 13100 Tasek Gelugor, P. Pinang. untuk memungut dan mengurus kawasan kelapa sawit.
- (3) Kawasan kelapa sawit di Batu Kawan seluas 3,437.2 ekar yang disewa selama tiga tahun kepada Syarikat Perkhidmatan Pertanian Bersekutu Sdn. Bhd. yang beralamat di Taiping untuk memungut dan mengurus ladang kelapa sawit dan getah.
- (4) Kawasan kelapa sawit Juru, Bukit Tengah seluas 86 ekar disewa kepada Norla Enterprise beralamat di Nibong Tebal untuk tiga tahun supaya memungut dan mengurus kawasan kelapa sawit.
- (5) Dusun buah-buahan Paya Terubong atas bukit seluas 400.96 ekar kepada seorang Tan Bee Ngau yang beralamat di Ayer Itam untuk setahun kerana ini dibuat secara tender terbuka tiap-tiap tahun untuk memungut buah-buahan.

Di samping penyewaan tanah-di atas, PDC juga dari semasa ke semasa menyewa untuk jangka masa pendek iaitu tidak melebihi tiga bulan tanah-tanah kosong yang luasnya tidak melebihi satu ekar untuk tujuan-tujuan lain seperti promosi jualan barang-barang Malaysia, Pesta Ria, tempat meletak kereta, tapak meletak bahan-bahan binaan, rumah pekerja, pejabat tapak dan sebagainya. Penyewaan seperti ini diberi kebanyakan kepada syarikat-syarikat atau orang perseorangan yang beralamat di Pulau Pinang.

Tuan Spaeker:

Soalan tambahan Ahli Kawasan Jawi.

Ahli Kawasan Jawi (Y.B. Puan Tan Cheng Liang):

Yang Berhormat Dato' Speaker, saya ingin hendak tahu berkenaan dengan syarikat swasta yang telah menyewa atau dapat tender untuk menjaga ladang di Batu Kawan. Bilakah tempoh syarikat ini akan luput atau tamat dan apakah syarat-syarat yang lainnya selain daripada untuk mereka pungut hasil tanaman kelapa sawit. Dari segi syarat kewajipan untuk menjaga penduduk-penduduk yang duduk di ladang Batu Kawan ini kerana dulu tuan ladang memang ada memberi bekalan elektrik, air dan untuk menyelenggarakan Dewan Balai Raya tetapi bila syarikat swasta ini telah mengambil alih didapati bahawa semua peruntukan untuk kerja-kerja penyelenggaraan untuk Dewan Balai Raya dan bekalan elektrik pun semua telah diputuskan. Jadi saya ingin taulah dari segi tempoh dan juga syarat-syarat kewajipan. Terima kasih.

Ketua Menteri:

Dato' Speaker, untuk kawasan kelapa sawit Batu Kawan, tarikh luput untuk sewa ialah 30 November 2001 dan tawaran ini ialah khas untuk memungut dan mengurus ladang kelapa sawit dan getah sahaja.

Tuan Speaker:

Soalan berikut Ahli Kawasan Batu Lanchang.

Ahli Kawasan Batu Lintang (Y.B. Encik Law Heng Kiang):

Dato' Speaker, soalan saya No. 25.

25. Nyatakan jumlah hasil kutipan tapak letak kereta MPPP dan MPSP bagi tahun 1997, 1998 dan 1999. Bagi tahun yang sama, nyatakan jumlah bilangan tapak letak kereta baru yang telah disediakan oleh MPPP dan MPSP masing-masing?

Ahli Kawasan Kebun Bunga (Y.B. Dr. Teng Hock Nan):

Jumlah hasil kutipan tapak letak kereta bagi tahun 1997, 1998 dan 1999 dan jumlah bilangan petak letak kereta baru yang disediakan oleh Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan Majlis Perbandaran Seberang Perai adalah seperti yang berikut:-

Tahun	MPPP		MPSP	
	Hasil Kutipan (RM)	Bilangan petak Baru	Hasil Kutipan (RM)	Bilangan Petak Baru
1997	3,555,580	776	1,436,798	*
1998	3,354,837	208	1,342,060	1,732
1999	2,766,356 (setakat Sept.)	366	1,036,663 (setakat Okt)	322

* Keseluruhan petak yang ada pada tahun 1997 ialah 4,405 petak.

Tuan Speaker:

Ahli-ahli Yang Berhormat, tiga jam untuk soalan lisan sudah tamat. Bagi soalan-soalan yang tidak sempat dijawab, saya minta Y.A.B. Ketua Menteri memberi jawapannya secara bertulis kepada Ahli yang bertanya selaras dengan Peraturan 26(7).